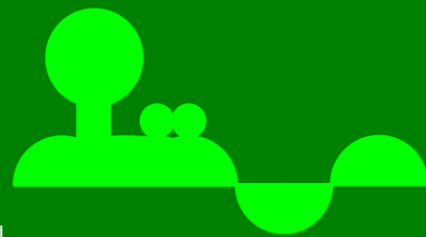

Nieuwsbrief

Landschapsbeheer Oss | Maart 2021 | Jaargang 22 | Nummer 85

Redactie | Braakstraat 46, 5345 XB Oss | 0412-642368 | redactie@landschapsbeheer-oss.nl

Contact

Landschapsbeheer Oss

Tolstraat 3
5342 NH Oss
I www.landschapsbeheer-oss.nl
E info@landschapsbeheer-oss.nl

Voorzitter

Harry Peters
T 06-53130585
E voorzitter@landschapsbeheer-oss.nl

Secretaris

Leo de Hoogt
T 06-52607320
E secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl

Penningmeester

Jan Ploegmakers
T 0412-641500
E penningmeester@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie, Werving & Vrijwilligerscontact

Dick Roza
T 0412-642368
E pr@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie & Website

Richard Ceelen
T 06-54218521
E redactie@landschapsbeheer-oss.nl

Juridisch Adviseur

Maarten Furnée
T 0412-454204
E juridischadviseur@landschapsbeheer-oss.nl

Werkplaats Natuur, Landschap & Cultuurhistorie

Henk Smouter (Projectcoördinator)
T 06-54288252
E hs@werkplaatsnlc.nl

Coördinator Beheer

Tonnie van Hooff (Projectcoördinator)
T 06-37456820
E tvh@werkplaatsnlc.nl

Beheerder Tolstraat

Eric Megens
T 06-12191210
E beheerder@werkplaatsnlc.nl

Landerij VanTosse

E secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl

Administratie

Henk van den Oever
T 0412-633443/06-22331836
E administratie@landschapsbeheer-oss.nl

De Stichting Landschapsbeheer Oss is gevestigd te Oss en ingeschreven bij KvK Oost-Brabant onder nummer 17105068 Rabobank Oss, NL94 RABO 0170 4198 94

Landschapsbeheer Oss

Inhoudsopgave

Beste lezer	2
Mengelmoestuin "De Struinderij VanTosse"	2
Koorts- of wensboom terug in Oss	3
Bloemzadenkwekerij	4
Eindelijk bomen planten op Arboretum Geffen	4
Nieuws Werkgroep Dorpslandschap Lithoijen	5
IVN Natuureducatie Jaaroverzicht 2020	6
Weidevogelbescherming in regio Oss 25 jaar	6
Martien van Niftrik 25 jaar lid van IVN Oss	7
Desastreus broedseizoen voor grutto	7
Nieuwe tractor	8
Bevers (te) actief in eendenkooi	8
Paddentrek Hazenakker Oss-Zuid	8
Goedgevulde Kerst-tassen	9
Robin Raaijmakers stelde zich voor	9
Kort Nieuws	10
Werkgroep Landschapsbeheer	19

Colofon

Nieuwsbrief Landschapsbeheer Oss

Maart 2021, jaargang 22, nummer 85, oplage 600.

Redactie

Richard Ceelen, Dick Roza, René van Dorst, Jan Oomen
Email: redactie@landschapsbeheer-oss.nl
Redactieadres: Braakstraat 46, 5345 XB Oss
Druk: Kluytmans Drukwinkel bv Oss.

Kopij

De sluitingstermijn voor kopij voor de volgende nieuwsbrief is 1 juni 2021.

Foto's voorpagina

Boven: winnende foto van Kees Zwaard
Linksonder: eendenkooi van Wim Godding
Rechtsonder: lange Del van Sjef Pardoel

Kees Zwaard won fotowedstrijd

Toen ons land begin februari onder een pak sneeuw bedolven werd, rees bij de redactie het idee om een fotowedstrijd voor onze vrijwilligers te organiseren, waarbij sneeuw op onze werklocaties centraal zou moeten staan. We kregen daarop in totaal 97 fraaie foto's binnen.

Foto Meerdijk de mooiste!

Er werd direct al zeer positief op ons plan gereageerd, veel vrijwilligers vonden de opdracht een leuke uitdaging. Snel stroomden de eerste foto's dan ook al binnen en het was duidelijk dat we over uitstekende fotografen beschikken met veel oog voor detail. En de boodschap was goed begrepen: de sneeuw stond centraal en mensen kwamen op de foto's niet voor. Wel schitterende overzichten van onze projecten, maar ook veel fraaie detailfoto's van bevroren en besneeuwde grassen, struiken, poelen en slootkanten. Maar de meeste foto's betroffen toch wel onze projecten zelf, zoals de Stelt, de Lange Del, de eendenkooi, Hamelspoel, de Hertogswetering en de Meerdijk. Op de laatste locatie schoot Kees Zwaard, dan ook de winnende foto, de besneeuwde dijk met de rijen wilgen in een mooie bocht met een door de bomen schijnende zon. De foto staat samen met twee kleine foto's van anderen op de voorpagina van deze nieuwsbrief. Alle ingezonden foto's zijn te zien in de fotogalerij van onze website. Winnaar Kees kreeg zijn winnende foto vergroot en ingelijst aangeboden en een lekker verwenpakket.

Dick Roza

Beste lezer,

Voor u ligt onze eerste nieuwsbrief van 2021 en wederom heeft Dick Roza daarom een dikke pluim verdiend voor al zijn groene bijdrages en onvermoeibare inzet voor de natuur. De inzet van Dick is een voorbeeld voor - en van - het fundament waaruit onze groep van vrijwilligers is opgebouwd.

Het kerstpakket voor de vrijwilligers, zal bij de meeste wel op zijn, tjonge wat zat dat goed in elkaar en wat was het goed. Hartelijk dank werkgroep!

Wij leven in een periode waarin veel waardevolle contacten gestopt zijn of gemarginaliseerd. Met beperkte mankracht worden de noodzakelijke klussen nog geklaard, terwijl het overduidelijk is dat thuis mensen zitten te popelen om weer aan de slag te kunnen. Landschapsbeheer Oss en De Landerij VanTosse hebben een aantal projecten klaar liggen ter uitvoering. Links en rechts worden ook nog projecten voortgezet, zoals het herinneringsbos in Oss en het voedselbos daar vlakbij. Samen hebben wij oog voor elkaar nodig en moeten wij elkaar aanspreken. Bel, app of zoek anderzijds contact met mensen die je mist. Dat woordje van je kan heel veel betekenen.

Samen met gemeente en vertegenwoordigers uit de Gefense gemeenschap werken we sinds 2017 verder aan en met het groenfonds Maasdonk, waaruit al vele projecten zijn gefinancierd in het tussengebied van Oss en Geffen. De hoop is dat we nog verschillende grotere en kleinere projecten verder kunnen uitwerken en uitvoeren. De werkgroep is er klaar voor.

Ook op ander plaatsen zijn wij nog actief, zoals in Lith, Oyen en Herpen. Het onderhoud van de vele wandel- en fietsroutes levert nu extra bij aan de zoektocht naar buiten actief zijn. Het oude stenen brugje/sluisje bij Keent is nog een van de mooie uit te voeren restauratieprojecten. Het initiatief om samen met de provincie de Peelrandbreuklijnen in de gemeente Oss te accentueren en educatief te gebruiken is uitgewerkt en klaar voor uitvoering. Het idee om samen te komen tot een Moutfabriek, fietsknooppunt/koffieplaats etc. annex werkplek voor mensen die begeleiding nodig hebben, ligt als uitgewerkt plan klaar voor uitvoering ergens in die prachtige groene schil rondom Oss. Gemeente Oss heeft hier een prachtige kans liggen!

In de hoop dat de waardevolle contacten weer snel hersteld worden, dat u allen snel gevaccineerd kunt worden en gezond blijft, wens ik u nu veel leesplezier toe.

Met hartelijke groet,
Harry Peters

VanTosse herinneringsbos

In de laatste editie van de nieuwsbrief schreven we dat, begin december, de uitbreiding van het herinneringsbos was gereali-seerd.

Nog plaats voor 30 bomen

Inmiddels zijn er (in dus drie maanden tijd!) al ca 35 bomen geplant waardoor al meer dan de helft van de beschikbare plaatsen is opgevuld. We naderen echter alweer snel het voorjaar en dat betekent dat het plantseizoen voor herinneringsbomen met ingang van 1 april wordt afgesloten. Dit vanwege het feit dat de bomen uit hun winterrust komen en daardoor moeilijker zijn te verplanten. Aanvragen voor het planten van een boom kunnen uiteraard gedaan worden, maar de eerstvolgende mogelijkheid voor planten is in de periode november 2021 t/m april 2022. Er is nog plaats voor ca 30 bomen. (HS)

Mengelmoestuin "De Struinderij VanTosse"

Voedselbos, plukbos, plukpark, pluktuin, sprokkelbos, snoepbos, smulbos, smikkelbos, wildernij, eetbos: er zijn wat namen verzonnen om deze "nieuwe" vorm van land- en tuinbouw enigszins te beschrijven.

Zo zaten wij ook maar wat te peinzen om vooral maar wat origineels te bedenken als naam voor ons "voedselbosproject". De beste omschrijving is misschien wel een mengelmoestuin, omdat er van alles wat in staat.

En dan de naam? We hebben natuurlijk al de Landerij VanTosse (ons gehele gebied met ca 25 ha akkerland) en de Tuinderij VanTosse (onze groente-, kruiden- en natuurtuin van bijna 2 ha). En nu dus onze mengelmoestuin van ca 5000 m2 erbij, waarin je (in de nabije toekomst, dat wel) naar hartenlust kunt "wildplukken" (dat mag daar dan, op bepaalde dagen) en struinen door en langs allerlei eetbare gewassen. Dus kwamen we (moeilijk moet je het niet zoeken) op "De Struinderij VanTosse".

Inmiddels is de basisinrichting zo goed als klaar, de bomen, struiken en kruidenplanten zijn geplant en er is een pad van houtsnippers doorheen gelegd. Op de open plekken worden nog bloemen en gemengd graan gezaaid en kunnen we mogelijk nog e.e.a. opvullen met groentes als aardappelen, uien of pompoenen. Doelstelling is om zo gauw mogelijk de kale grond bedekt te krijgen. Uiteindelijk is de bedoeling dat er zo weinig mogelijk wordt ingegrepen in de ontwikkeling van de tuin, dus er wordt niet geschoffeld. In de nieuwsbrief van december zijn we uitgebreid ingegaan op de manier waarop we willen toewerken naar een stabiel ecologisch systeem van planten, bodemschimmels en dieren.

Een degelijk hekwerk rondom zorgt ervoor dat de nog jonge planten niet worden opgegeten door de konijnen. Binnenkort worden er bovendien nog poorten geplaatst en komt er een informatiebord bij. Wat toegankelijkheid betreft, zijn we de eerste tijd wat behoudend. We willen eerst dat de planten zich goed ontwikkelen. Over een paar jaar kunnen we dan bijvoorbeeld geregeld plukdagen organiseren.

Henk Smouter

Koorts- of wensboom terug in Oss

Sinds enige tijd worden aan bomen en struiken direct naast en achter het Willibrordusputje aan de Willibrordusweg in Oss lapjes stof opgehangen. Als je dit doet, kun je een wens doen. Waarover of waarvoor mag je helemaal zelf weten.

Het initiatief hiertoe is in 2020 genomen door Ossenaar Arjan Aarts en is ingegeven door het oude gebruik van het afbinden bij een zogenaamde koortsboom of wensboom. Bij een koorts- of wensboom werd volgens het volksgeloof koorts, of een ziekte in het algemeen, afgebonden. Meestal ging het om een eik, soms een linde. Wanneer een lapje stof aan de boom werd gebonden, zou deze boom ervoor zorgen dat de koorts verdwijnt. Het lapje droeg de koorts over aan de boom maar het moest wel in aanraking zijn geweest met de zieke. Vandaar dat het meestal een kledingstuk was. Het lapje werd vaak door familie of burens aan de boom gebonden. Dit mocht door niemand worden gezien en werd vaak 's nachts gedaan. Ook mocht je na het afbinden niet omkijken. Als iemand het lapje stof zou wegnemen van de koortsboom, zou de ziekte overgaan op die persoon. Het afbinden werd overigens niet alleen bij ziekte gedaan, ook kon je een wens doen die niets met ziekte te maken had. In Nederland heeft naast de eik de wilg een belangrijke positie in het volksgeloof. Niet bij toeval twee veelvoorkomende bomen in Nederland. Bij de Germanen was de wilg symbool van de dood. Heksen zouden in de kruin van de

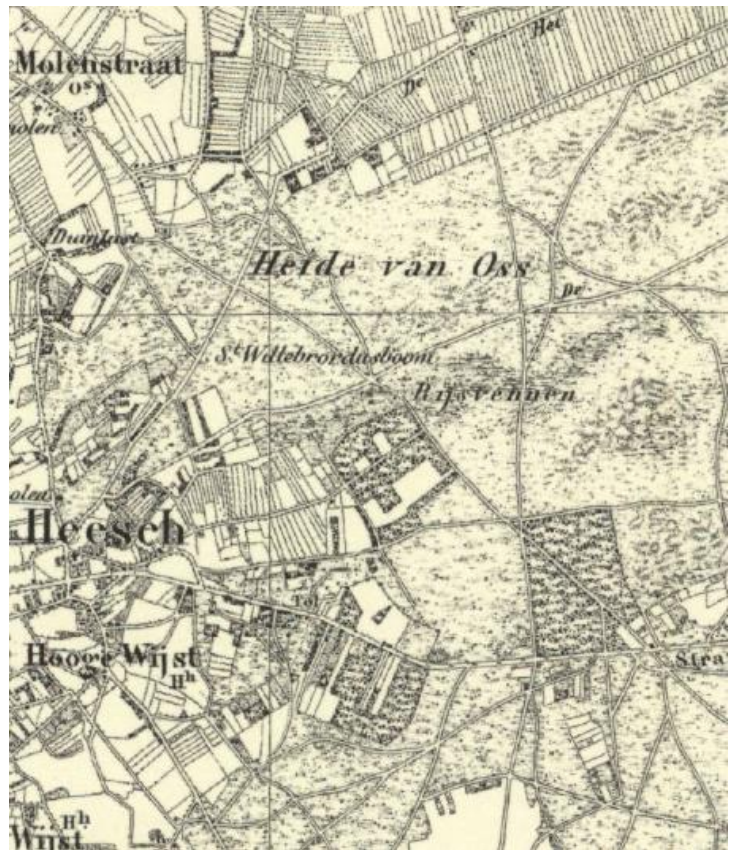
wilg rusten. Vroeger maakte men daarom fluitjes van wilgenhout om heksen en duivels te verjagen. Het komt ook voor dat metalen voorwerpen zoals spijkers of munten in de stam worden gestoken.

Komen voor over de hele wereld

Volksgeloof is geloof in het bovennatuurlijke, afwijkend van of niet gebaseerd op de gevestigde officiële geloofs-overtuiging. De term bijgeloof is in het verleden vaak gebruikt om een dominante godsdienst te legitimeren. Voorbeelden van volksgeloof zijn naast koortsbomen hoefijzers (met het open eind naar boven gericht!) en klavertjes vier, die b geluk zouden brengen. Hoefijzers met de open kant naar beneden, ladders en zonsverduisteringen brachten juist ongeluk. Ook in andere culturen komt dit voor, b.v. het geven van gelukskoekjes (een chinees gebruik) brengt voorspoed.

Een nieuwe koorts- of wensboom

Op oude kaarten van rond 1850 is te zien dat bij het Willibrordusputje in Oss werkelijk een koortsboom of wensboom (waarschijnlijk een eik) heeft gestaan. Ergens rond 1860 is deze boom verdwenen, waarschijnlijk omdat in die tijd delen van dit gebied werden ontgonnen en er akkers en geriefhoutbosjes werden aangelegd.

In overleg met Arjan gaat Landschapsbeheer Oss een nieuwe eik planten die de rol van wensboom zal overnemen. De boom komt te staan op het vorig jaar ingerichte natuurterrein tussen de Willibrordusweg en het Vierwindenbos. Het planten van de boom is tevens onderdeel van het project "Langs horst en slenk" in het kader van het provinciale project Zicht op Wijnst Geopark Peelhorst. Zoals in een eerdere Nieuwbrief (maart 2020) is beschreven is het Willibrordusputje gelegen op een van de breuklijnen van de Peelrandbreuk en is wellicht om die reden in het verleden als bijzondere en religieuze plek aangemerkt. Een wens uitbrengen kan troost, verlichting en hoop geven. Neem een moment van rust en bezinning en ga als je wilt ook met een lapje stof naar de nieuwe wensboom. Hang het lapje in de boom, doe je wens en sta even stil.

Henk Smouter en Arjan Aarts

Bloemzadenkwekerij

Weer een kleine uitbreiding van de Tuinderij: de pacht van het perceel rechts van de toegangsweg naar de Tuinderij en eigendom van de gemeente, is aan ons overgedragen. Inmiddels hebben we daar al het nodige ingericht: er is een nieuwe houtsingel aan de oostzijde aangelegd en langs het toegangspad zijn diverse perenbomen geplant, afgewisseld met vakken met diverse wilde rozen als afscheiding (egelantier, heggensroos en hondsroos). Op de akker gaan we vakken met wilde en streekeigen bloemen aanleggen, waarvan we het zaad gaan oogsten. Dit zaad gaan we vervolgens toepassen bij nieuwe inzaai van bijvoorbeeld weghermsen of overhoeken.

Henk Smouter

Nestkastjes, nestkastjes, nestkastjes...

Afgelopen maanden zijn er honderden nestkastjes gemaakt in de werkplaats aan de Tolstraat. Het begon met een opdracht van de gemeente. 200 nestkastjes voor koolmezen en pimpelmezen.

Brandstempel met ons logo

De gemeente gaf deze als beloning aan bewoners die zich het afgelopen jaar op de één of andere manier verdienstelijk hebben gemaakt voor de openbare ruimte. Toen de adressenlijst kwam bleek de gemeente zich verteld te hebben, het moesten er 260 zijn. Dus weer een paar dagen aan de slag en 60 kastjes erbij gemaakt. En dan het rondbrengen. Ploegjes van twee vrijwilligers hebben door de hele gemeente de kastjes thuisbezorgd. Vervolgens kwam in januari een vraag uit het project in Lithoijen. Kastjes voor mussen: mussenvilla's en mussenflats. Weer ruim 80 nestkastjes gefabriceerd. En afgelopen week kwam de laatste vraag binnen: 30 nestkastjes voor gierzwaluwen. En alle nestkastjes zijn voorzien van ons logo door middel van een brandstempel. We hebben twee stempels laten maken: een kleine voor de nestkastjes en een grote voor banken, hekken en insectenhôtels.

Leo de Hoogt

Eindelijk bomen planten op Arboretum Geffen

De vergunningsprocedure voor de uitbreiding van het Arboretum aan de Weverstraat in Geffen is gelukkig met een positieve uitkomst verlopen. Aan de westkant komen er dus ruim twee hectares bij. De uitbreiding zal voornamelijk worden ingeplant met fruitbomen.

Meeste schenkers wachten op 10 november

Het heeft heel wat voeten in de aarde gehad, maar nu kunnen de circa 85 gedoneerde bomen dan ook werkelijk de grond in. Maar i.v.m. de coronamaatregelen kunnen er helaas geen gebruikelijke boomplantdagen plaatsvinden. Met de schenkers van de bomen zijn twee opties besproken. Medewerkers van het Arboretum planten de bomen op korte termijn zonder de aanwezigheid van de schenkers. Voor deze optie heeft het grootste deel van de boomschenkers gekozen. Een klein aantal boomschenkers wacht liever tot de officiële boomplantdag, op 10 november, waarbij zij de boom met bijbehorende ceremonie willen planten (ervan uitgaande dat dit in het najaar, wat betreft Covid-maatregelen, weer mogelijk is).

Geen ruchtbaarheid aan plantdagen

In verband met de Covid-maatregelen kan niemand worden uitgenodigd voor de boomplantingen. Om te voorkomen dat er tijdens het planten van de bomen drukte zal ontstaan, geeft het bestuur geen data door aan de boomplanters, vrijwilligers of pers. De bomen zijn besteld en zodra deze zijn geplant, worden de boomschenkers direct op de hoogte gebracht. Het bestuur van het Arboretum is bijzonder blij dat deze uitbreiding een feit is en dat de boomschenkers, die zo lang hebben moeten wachten, eindelijk hun bomen kunnen laten wortelen op Geffense grond. Zodra de maatregelen worden versoepeld, zullen de vrijwilligersdagen weer worden opgepakt, waarbij weer kan worden samengewerkt aan een nieuw stukje Geffens groen.

Het bestuur Arboretum Geffen

Ecozone Geffen

Als onderdeel van het project landschapsverbetering Geffen-Oss, is begin dit jaar een strook van 400 meter lang en 15 meter breed tussen de Kerkesteeg en het Kraaijeven in Geffen (onder druilerige omstandigheden) ingeplant met ruim 3500 stuks bosplantsoen en 40 bomen. De strook is een belangrijke aanvulling op de bestaande dooradering met houtsingels van het Geffens Veld. Het inplanten was een gezamenlijke actie van vrijwilligers van landschapsbeheer Oss en Landschapsbelang Maasdonk.

Henk Smouter

Bomen aanplant in het Geffens Veld (foto: Henk Smouter)

Nieuws Werkgroep Dorpslandschap Lithoijen

Lithoijen in vogelvlucht

Eind 2020 konden bewoners van Lithoijen een nestkastje of beplanting aanvragen. Eind februari zijn onder begeleiding van Jan Hendriks, Frans Heeren én Landschapsbeheer zo'n 73 bomen en 3610 stuks bos- en haagplantsoen aangeplant. Een indrukwekkende operatie die aanvankelijk even uitgesteld moest worden vanwege de sneeuw. De plantgaten waren voorbereid door de bewoners, waardoor er vlot doorgewerkt kon worden. Inmiddels zijn alle hagen en bomen geplant zodat ze deze zomer al voedsel en beschutting kunnen bieden aan vogels en insecten. En intussen was er ook hard gewerkt door Clemens Theunisse, Jan Hendriks en Geert Verwegen en waren de ruim 100 aangevraagde nestkasten afgegeven en/of opgehangen in de tuinen van de bewoners. Alle nestkasten (voor huismus, zwaluw, vleermuis) zijn door nijvere vrijwilligers van Landschapsbeheer gemaakt. Het inzaaien van 1784 m² bloemweide volgt later dit voorjaar.

Het plantmateriaal is van een hoge kwaliteit. Desondanks is het plantgoed kwetsbaar. Het heeft zorg en aandacht nodig om te kunnen uitgroeien tot volwassen bomen en struiken. Na het aanplanten en inzaaien ben je zelf verantwoordelijk voor het onderhoud. Op www.orbis.nl/lithoijen vind je meer informatie daarover. Zorgvuldig omgaan met de aanplant maakt dat niet alleen mensen, maar ook de vogels en insecten er nog vele jaren van kunnen genieten. We wensen je veel plezier en succes met de aanplant en met de nestkasten. Aan het einde van het project zal er nog iemand langskomen om te kijken hoe het gaat. Ook vragen kunnen dan nog beantwoord worden.

Tweede ronde

In het najaar van 2021 wordt voor de 2e keer geïnventariseerd welke bewoners en bedrijven de biodiversiteit op hun erf willen vergroten. Heb jij de eerste ronde gemist en wil je er nu als eerste bij zijn? Laat dan je gegevens achter via het interesseformulier www.orbis.nl/lithoijen. Je ontvangt dan een berichtje zodra er met de 2e inventarisatie-ronde wordt gestart.

Landschapsbeheer Oss

Op 2 en 5 maart was de grotere "knotploeg" aan het werk in het Olijfstraatje. Het was prachtig weer en er is heel veel werk verzet. Het wordt daar alleen maar fraaier door de inzet van vrijwilligers LB. En óók mooi dat er nieuwe vrijwilligers vanuit het dorp zich hebben aangemeld: zes personen hebben aangegeven dat ze bij werkzaamheden in Lithoijen graag actief willen zijn. Wellicht kan dit in de toekomst uitgroeien tot een grotere groep die dan vooral

in eigen omgeving de natuur gaat onderhouden. Overigens samen met andere vrijwilligers van Landschapsbeheer die hier ook heel graag werkzaam zijn.

Boomgaard Prelaat van den Bergplein

Eén van de projecten van de werkgroep is om de boomgaard bij de kerk weer in de oude glorie te herstellen. Frans Heeren had hiervoor een mooi plan gemaakt. De boomgaard van de kerk wordt nu verpacht aan de kinderopvang De Blokkendoos. In het kader van Lithoijen in Vogelvlucht zijn in deze boomgaard zes nieuwe hoogstambomen geplaatst: oude rassen, zoals de sterappel, Ananas Reinette, notarisappel, Princess Noble, Bramley Seedling en de Schone van Boskoop. Twee goede bestaande fruitbomen konden blijven staan. Op den duur wordt de meidoornhaag zo'n 20 cm verlaagd zodat de boomgaard meer zichtbaar wordt. De bestaande poort aan het Prelaat van den Bergplein blijft bestaan en het open gedeelte aan de achterkant bij de kerk wordt met een beukenhaag dicht gemaakt. Aan de kant van de Margrietstraat wordt in de beukenhaag een nieuwe houten poort geplaatst. Er komen natuurlijke speelmaterialen zoals een stormbaan, goals en een zandbak met waterpomp. Ook komen er picknicktafels, vogelhuisjes en een insectenhotel. De boomgaard is ook toegankelijk voor (groot)moeders/vaders met (klein)kinderen wanneer deze niet door de Blokkendoos in gebruik is.

Johanna Ceelen

Lithoijen in Vogelvlucht gaat van start

Jaaroverzicht 2020

IVN-Natuureducatie publiceerde op 14 januari haar terugblik over 2020, een jaar dat men niet snel meer zal vergeten. Corona hield de wereld in haar greep en hierdoor werd duidelijk hoe belangrijk de natuur is voor ons mensen. Nooit eerder was de behoefte aan groen voor ontspanning en recreatie zó zichtbaar!

Een miljoen views!

IVN zette zich in om op passende wijze de brug tussen mens en natuur te slaan en investeerde daarvoor in digitalisering. Met de inhaakcampagne #groenomtedoen ontvingen mensen dagelijks, van maart tot juni, een groene "doe-tip", voor thuis, in de tuin of op het balkon, heel coronaproef. De IVN-websitepagina's werden meer dan 100.000 keer bezocht en het bereik via social-media was ruim 1 miljoen views. IVN lanceerde de "IVN-academie", een platform met allerlei online cursussen, webinars en podcasts.

Interessante hoofdstukken

In het jaarverslag, dat in zijn geheel op de website te zien en te downloaden is, zijn tal van activiteiten in aparte hoofdstukken grondig behandeld. We noemen "Natuur en Gezondheid", waarin een interessant rapport "Wat natuur voor je doet" de aandacht krijgt, "Kind en Natuur", waarin Modderdag figureert, "Jongeren", met het interessante onderwerp traineeship, "Natuur in de buurt", met aandacht voor de Tiny Forests, "Natuur en Recreatie", met digitale excursies en "Kanalen en leden", waarin IVN de groei op al haar kanalen, zoals social media, vermeldt.

Grote stijging kanalen en leden

Gedurende 2020 realiseerde IVN een flinke groei op al haar kanalen. Op Facebook steeg het aantal volgers naar 27.400, een groei van 21%. Op Instagram groeide IVN naar 14.800 volgers, een groei van maar liefst 55%. Op LinkedIn groeide het netwerk van IVN met 29% naar 14.800 connecties. En op Twitter tenslotte groeide de volgersbase naar 19.500 (2%). Ook groeide het aantal leden in 2020 naar 27.500, een groei van 16%. Er kwamen 2.361 nieuwe leden bij. En de nieuwsbrief "Mens en Natuur" bereikt maandelijks nu 52.500 personen, een groei van 11% in het afgelopen jaar. IVN-Natuureducatie kijkt dus met trots terug op een uitdagend jaar en men hoopt samen met nog veel meer landgenoten 2021 nóg groener te maken! Lees verder op: www.ivn.nl/terugblik-2020.

Dick Roza

Weidevogelbescherming in regio Oss 25 jaar

Recent ging in de regio, nu voor de 25e keer, de weidevogelbescherming weer van start. Het jubileum kreeg al media-aandacht door een interview in het Brabants Dagblad van 30 december met coördinator Clemens Theunisse (72) uit Lithoijen, die ook al bijna 25 jaar actief is als weidevogelbeschermmer.

Boeren waren terughoudend

Terug naar het jaar 1992. Toen stelde de provincie haar nieuwe streekplan vast, waarin voor het eerst gebieden werden aangewezen waarin extra beschermingsmaatregelen voor weidevogels genomen werden. In de regio Oss werden vooral delen van de open polders aangewezen. De boeren waren aanvankelijk erg terughoudend en gesprekken over samenwerking met de vogelbeschermers sloopten zich voort. In 1996 waren twee leden van de werkgroep van IVN-Oss het wachten beu. Onze, helaas te vroeg overleden, vrijwilliger Henk van Grunsven uit Berghem en Martien van Niftrik uit Vinkel kenden vele boeren in de omgeving goed en in onderling overleg begonnen ze met beschermingsmaatregelen voor de weidevogels. Geen moeilijke dingen, er werd gewoon in goed vertrouwen gewerkt. Zo werd de werkgroep weidevogelbescherming opgericht, die ressorteerde onder de vleugels van Brabants Landschap. Er zijn nu 38 van die groepen actief in Brabant.

Nu registreren per iPad

Henk en Martien markeerden de eerste jaren de gevonden nesten met stokken, zodat de boeren bij het maaien om de nesten heen konden maaien en zij zetten de gevonden nesten op een kaart. Daarnaast hielden ze bij hoe vaak ze op pad gingen, hoeveel nesten van welke soort weidevogel ze hadden gevonden en hoeveel kuikens ze hadden geteld. Alles werd op speciale formulieren naar Brabants Landschap gestuurd. Hoe anders is het nu. De vrijwilliger gaat met een iPad of mobieltje het veld in en voert alle gegevens in met een app. Er zijn ook al proeven gedaan om met een drone nesten en kuikens op te sporen. De vogels hoeven zo niet meer verstoord te worden, omdat er niet meer over het veld gelopen wordt.

Aantal weidevogels slinkt snel

Het aantal boeren dat meedeed, groeide en ook het aantal vrijwilligers (ook van de werkgroep van het IVN) nam toe. Ook kregen de vrijwilligers "loopvergunningen", zodat de politie kon zien, dat ze met toestemming van de boer op het land waren. Later kwamen er zogenaamde verlaats-, maai- en subsidieregelingen, die de boeren financiële tegemoetkomingen gaven als ze, om nesten en/of kuikens te sparen, pas ná 1 juni, 15 juni of zelfs 1 juli voor de eerste keer gras maaiden. De situatie rond de weidevogels, vooral de grutto, blijft echter steeds meer verslechteren, zo blijkt uit landelijke gegevens. Een voorbeeld: Clemens Theunisse schat dat er in de polders rondom Oss nog maar zo'n 40 exemplaren van de grutto zijn! Enige verbetering kwam er wel door de aanleg van de zogenaamde plasdras gebieden in 2012, stukken weiland worden dan gedeeltelijk onder water gezet. Stukken nat en stukken droog, zodat de vogels voedsel kunnen zoeken in de doorweekte stukken en hun nesten kunnen maken op de droge delen. Lees nog eens pagina 9 van de nieuwsbrief van december 2020. Ook in dit nummer informeerden we u over het desastreus broedseizoen van de grutto.

Dick Roza

Martien van Niftrik 25 jaar lid van IVN Oss

Martien van Niftrik uit Vinkel, ex vrijwilliger van Landschapsbeheer Oss, maar nu al vele jaren flink actief in onze werkgroep Maasdonk, werd op 5 februari gehuldigd voor het feit dat hij 25 jaar lid is van IVN-Oss en de Vogelwerkgroep.

Clemens nam honneurs waar

In gewone tijden krijgen jubilarissen van IVN-Oss een bos bloemen, een oorkonde en een speldje, altijd uitgereikt tijdens de jaarvergadering. Aangezien er dit jaar wegens corona geen fysieke jaarvergadering werd gehouden, was mede vogelaar en IVN-lid Clemens Theunisse uit Lithoijen gevraagd of hij de honneurs, namens het bestuur, bij Martien thuis wilde waarnemen. En dat wilde Clemens natuurlijk met plezier doen, zoals op de foto te zien is.

Dick Roza

Jubilaris Martien in de bloemen gezet

Desastreus broedseizoen voor grutto

Als het gaat om de toestand van de grutto in Nederland, komen vogelkenners superlatieven te kort om de zorgwekkende toestand te beschrijven. Desastreus geeft precies aan hoe het broedseizoen van onze nationale vogel er in 2020 uitzag.

Tellingen met kleurringen

Er werden nog minder dan de helft van het aantal jonge grutto's groot, dat nodig is om de populatie te redden. Sinds 2012 houden weidevogelliefhebbers en onderzoekers van Sovon, de Rijksuniversiteit Groningen en vele vogelwerkgroepen en agrarische natuurverenigingen in hun gebieden bij hoeveel jonge grutto's vliegvlug worden, d.w.z.: het kuikenstadium voorbij zijn. Met deze tellingen en met behulp van grutto's met kleurringen kan, tussen half juni en half augustus, op verzamelplaatsen geschat worden hoeveel jonge grutto's er in Nederland groot worden.

Met uitsterven bedreigd

2020 bleek tot nu toe het slechtste broedseizoen te zijn. Van de 10.150 grotere kuikens groeiden er slechts ongeveer 4.950 op tot de vliegvlug-fase. Om de sterfte van oude vogels te compenseren, zouden dat er echter circa 12.500 moeten zijn. Met dergelijke lage reproductiecijfers

koerst de grutto regelrecht af op uitsterven als Nederlandse broedvogel. De oorzaken van het slechte broedseizoen zijn o.a. het weer en de grote aantallen roofdieren (vossen). De zachte winter en het groeizame voorjaarsweer zorgden ervoor dat boeren vorig voorjaar vroeg het gras maaiden. Door de droogte kwam vervolgens de hergroei vaak traag op gang, waardoor er weinig dekking was voor de kuikens. Ook zijn er door de droogte weinig grutto's vroeg in het jaar begonnen met hun nesten, terwijl juist vroege nesten veel vliegvlug-kuikens opleveren. Op www.sovon.nl vind je meer informatie.

Dick Roza

Plasdras

Bij deze wat nadere uitleg over het fenomeen plasdras, omdat dit in een eerdere uitgave van dit blad niet helemaal volledig was behandeld.

Tabellen op site van Brabants Landschap

Het klopt inderdaad dat uit een onderzoek bleek dat greppelplasdras, het vol water zetten van greppels, weinig effect had op de vogelstand. Dit overigens in tegenstelling tot onze eigen ervaringen in het verleden, maar dat terzijde. De laatste 10 jaar werken wij als Agrarische Natuurvereniging (ANV) d'n Beerse Overlaet en Collectief Agrarisch NatuurBeheer (ANB) Oost-Brabant samen met Brabants Landschap aan grote percelen plasdras, die voor zowel voldoende fourageer- als nestmogelijkheden moeten zorgen. Tussen Den Bosch en Ravenstein zijn er inmiddels al 9 ingericht en uit tellingen blijkt dat het wél effect heeft en zeker in de droge jaren die we gehad hebben. We zouden het altijd natuurlijk graag nog beter hebben, maar ook wij hebben te maken met het weer, predatie (o.a. kraai, vos) en de gevaren die ze op hun trektochten naar het zuiden tegenkomen. Uit tabellen, die u in kunt zien op de site van Brabants Landschap, kunt u opmaken dat de populatie hier de laatste 5 jaar gestegen is en er zelfs enkele zeldzame soorten gebroed of alleen rondgelopen hebben. Dit tegen de landelijke tendens van afname in, dus het effect is evident. Op de foto een plasdrasperceel dat wordt ingerasterd tegen vossenpredatie. Hopelijk geeft dit iets meer duidelijkheid en kunnen we steeds meer genieten van toenemende biodiversiteit en zingende en baltsende weidevogels.

Jan van der Biezen,
namens ANV d'n Beerse Overlaet en Collectief ANB Oost-Brabant

Nieuwe tractor

Hij is nog helemaal in orde, is van een oud vrouwtje geweest, weinig geleden. Dat krijg je vaak te horen als je tegen iets ouds aanloopt wat er nog goed uitziet en dat je daarom graag wil kopen. Zou ook zo maar aan de orde geweest kunnen zijn bij de aankoop van deze tractor. Niets is echter minder waar, in dit geval is zowel het oude vrouwtje als de huidige koper een en dezelfde persoon. Ik verklaar me nader: deze Fendt tractor is in 1979 door ondergetekende namens de gemeente Ravenstein gekocht. Vervolgens heeft de buitendienst van de gemeente Ravenstein deze tractor gebruikt voor haar activiteiten bij de afdeling openbare werken, waar ik al die jaren werkleider ben geweest. Heb er in 2003 toen Ravenstein werd ingelijfd door Oss heel sterk voor gepleit om hem mee te nemen naar de gemeente Oss. Is ook gelukt, hij is daar onder leiding van boswachter Willie Sommerdijk tot 2019 actief geweest in Herperduin. Na de pensionering van Willie kwam hij stil te staan, netjes in een hoekje op de grote gemeentewerf van Oss. Via goeie contacten met de voertuigbeheerder van de gemeente Oss is het mij gelukt om hem weer terug te kopen om er bij Landschapsbeheer nog heel lang plezier van te kunnen hebben. En ja, dat weinig geleden klopt wel, 40 dienstjaren bij de gemeente zijn vaak geen tropenjaren.

Tonnie van Hooff

Bevers (te) actief in eendenkooi

Zoals bekend komen er in onze regio de laatste jaren op tal van plaatsen bevers voor. Vooral langs de Hertogswetering zijn tal van beverlocaties, zoals in Herpen, bij het Ossermeer en de Rietgors in Oss, de Groenendijk in Haren en zelfs in de Osse wijk Mikkeldonk.

Gaas om de stammen zetten

En toen onze knotploeg begin februari voor het eerst sinds lange tijd weer eens naar de eendenkooi in Macharen ging om daar aan de westkant van de kooiplas wilgentakken te

oogsten die nodig zijn om straks nieuwe bogen over de vangpijpen te maken, kwamen ze van een koude kermis thuis! Ook dáár had de bever flink huisgehouden en ze hadden alle wilgen die we wilden gaan zagen al "geknot". Niet één tak hadden ze laten staan!! En dus konden we ons bootje niet gebruiken om de takken over het water heen naar de andere kant van de plas te varen, zoals 2 jaar geleden. Gelukkig stonden de wilgen langs de toegangsweg naar de kooi er allemaal nog wél, evenals de fruitboompjes langs de rietschermen. Onmiddellijk werd besloten om die te gaan beschermen door gaas om de stammen heen te zetten!

Tonnie van Hooff

Paddentrek Hazenakker Oss-Zuid

Ieder voorjaar opnieuw vindt de paddentrek plaats in de periode van februari tot en met april. Als de weersomstandigheden geschikt zijn (hogere temperatuur en luchtvochtigheid), dan trekken de padden massaal tegelijkertijd naar het voortplantingswater om te paren.

Nieuwe vrijwilligers gezocht

In maart leggen dan de vrouwtjes de ei-snoeren waaruit later de paddenvisjes vrijkomen. Die dan een paar maanden later in het seizoen weer als kleine minipadjes het land op kruipen om zich ergens in een tuin of het bos te vestigen. De overlevende diertjes worden op het land volwassen en na enkele jaren komen ze terug om zelf voor nakomelingen te zorgen. Dan is de cirkel weer rond. De paddentrek is een jaarlijks terugkerend fenomeen, dat ook plaats vindt in de wijk rond de vijver De Hazenakker in Oss-Zuid. De paddentrek is hier op gang gekomen nadat de gemeente Oss natuurlijke oevers had aangebracht bij de Hazenakker vijver. De padden komen uit de bossen in de omgeving gelopen naar de vijver, waarbij de padden nogal wat wegen moeten oversteken en waarbij er een kans bestaat dat ze de tocht niet overleven.

Vandaar dat een klein dapper groepje vrijwilligers de taak op zich heeft genomen om de padden veilig over te zetten. Hiertoe lopen er tijdens de paddentrek iedere avond twee vrijwilligers met emmers langs de straten van de hazenakker vijver om de overstekende padden een handje te helpen. Als de paddentrek eenmaal is begonnen, dan is het meestal na een week of vier weer voorbij. De vrijwilligers vormen een kleine, heel gemengde groep: Rowiena komt helemaal over vanuit Kaatsheuvel om te helpen de padden over te zetten, Nina is 14 jaar en heeft vorig jaar heel enthousiast meegeholpen. De coördinatie ligt tegenwoordig bij Edward Sliwinski die Ilona van Tol heeft opgevolgd.

De vrijwilligers zijn hierin gelukkig niet alleen. Stichting Landschapsbeheer Oss helpt een handje door de roosters te plaatsen die voorkomen dat de padden in de putten langs de straat vallen en door schermen te plaatsen langs de Sint Wilpertslaan zodat de padden daar de straat niet hoeven over te steken. De gemeente Oss helpt ook door hekken met borden beschikbaar te stellen, zodat automobilisten worden geattendeerd op de paddentrek die gaande is. De drie partijen zijn met elkaar in overleg om te kijken of er ten zuiden van de Sint Wilpertslaan een nieuwe poel gegraven kan worden, zodat de padden de straten niet meer hoeven over te steken. Wil je helpen de padden bij de hazenakker veilig de vijver te laten bereiken meld je dan aan bij Edward Sliwinski, edwluclsliwinski@gmail.com.

Beste redactie,

Steeds als jullie "Nieuwsbrief" op m'n deurmat valt, blader ik er even nieuwsgierig doorheen: er staan altijd weer stukjes in die direct om aandacht vragen. Later neem ik dan rustig de tijd om alles van A tot Z te lezen. Wat een prachtig, interessant en mooi vormgegeven blad.

Op pagina 7 van nummer 84 staat ons Google-meet-ivn-avondje aangekondigd. Prima natuurlijk, maar wat jullie en wij bij het ter perse gaan ook nog niet wisten, is dat het praatje over de samenwerking SLO-IVN alleen door Geert Versteijlen gehouden zou worden. Harry Peters, die in eerste instantie ook in beeld was, willen we zeker graag bij een andere gelegenheid eens uitnodigen. Overigens was het genoemde avondje een succes. Zowel in aantal deelnemers, als inhoud, als leermoment. Want, ja, min of meer gedwongen door de coronamaatregelen kwamen we op het idee om het eens uit te proberen en er van te leren. Een volgende keer nemen we de aangeleverde verbeterpunten zeker mee.

En wat de samenwerking betreft: het googleavondje werd georganiseerd door de werkgroep WEL van het IVN. WEL staat voor Weekend-Excursies-Lezingen. Voorheen heette dat: Werkgroep-Eigen-Leden. Maar, omdat we niet alleen eigen IVN-leden uitnodigen voor een aantal van onze activiteiten, was de oude naam niet actueel en passend meer. Werkgroep WEL spreidt haar vleugels buiten de IVN-kring uit naar iedereen die belangstelling heeft voor ons aanbod. Dat geldt zeker voor SLO-medewerkers. Misschien een reden om bij een eventuele herhaling van de zoomavond ook die doelgroep uit te nodigen.

De lezingen die wij organiseren zijn sowieso altijd openbaar.

Overigens zijn we met Tonnie van Hooff in gesprek om samen "iets" te gaan organiseren. Daarover later in een ander verband meer.

Hopelijk tot ziens op een van onze of andere IVN-activiteiten.

Succes met jullie prachtige werk.

Frans van Welie, coördinator werkgroep WEL.

Goedgevulde Kerst-tassen

Gewoongetrouw bood het bestuur van Landschapsbeheer Oss aan al haar vrijwilligers, een aantal relaties, weduwen van overleden vrijwilligers en de Voedselbank met de kerstdagen weer een zeer goed gevulde kersttas aan. In totaal ging het om 200 tassen.

Snoepen en foto's kijken

De inhoud van de tas bestond voornamelijk uit lekkere dingen uit winkels uit eigen stad. Zo genoten we o.a. van een kerststol van de bakkers Lamers, noten, een kaasje, droge worst en Franse noga van Bon Fromage, mokka-bonbons van chocolaterie Christian, mokkalikeur van Wijnhuis Oss, twee soorten cranberryjam, cranberrysaus en honing van Landerij VanTosse, en pannenkoekmeel van onze eigen spelt en gemalen door onze dorsclub de Stofvreters. En een heel gemakkelijke "Dopperfles" van Van Helden Relatiegeschenken uit Wormer was een makkelijk attribuut voor lange wandeltochten. Alleen voor onze eigen mensen was tenslotte het bijzonder fraaie, 208 pagina's dikke, fotoboek "De Peel in vier seizoenen" van fotograaf Jan de Kam uit Griendsvveen aan de gourmandische kersttas toegevoegd.

Dick Roza

Robin Raaijmakers stelde zich voor

Robin Raaijmakers, die sinds 1 december 2020 bij de gemeente Oss werkzaam is als beleidsmedewerker Erfgoed, vond in deze contactloze coronatijd een bijzondere manier om zich voor te stellen aan (eveneens thuiswerkende) collega's en de erfgoed-"buitenwacht".

Wie zijn jullie?

Ze deed dat namelijk in een openhartige voorstelmail, die ze vooral stuurde naar mensen van allerlei organisaties en verenigingen waarmee ze samen moet werken in haar vakgebied "Erfgoed". Robin: "Ik mis het contact met jullie, de mensen uit het veld. Wie zijn jullie, waar gaat jullie hart sneller van kloppen en waar zijn jullie mee bezig? Bovendien kan ik me voorstellen dat jullie ook willen weten wie er dan precies het stokje van Birgit Baetsen heeft overgenomen. Wie ben ik en wat inspireert mij?" Robin vertelde me dat ze op haar openhartige mail zo'n vijftien leuke en ook openhartige reacties kreeg. Hieronder (ingekort) de cv van Robin.

Erfgoed in een bredere context

Robin, die op 19 maart 1994 in Rotterdam geboren werd, begon in 2013 met een bacheloropleiding kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Utrecht. Ze verhuisde naar de Domstad en specialiseerde zich in architectuurgeschiedenis, monumentenzorg en erfgoed. Na haar opleiding kunstgeschiedenis wilde ze daar graag mee door gaan, mits ze er iets relevants mee kon doen in het heden en de toekomst. Die combinatie vond ze in de masteropleiding erfgoedstudies aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Daar leerde ze, vanuit een interdisciplinair perspectief, erfgoed in een bredere context te plaatsen.

Architectenbureau als springplank

Om alle vraagstukken die bij haar kwamen bovendien tijdens haar studie niet alleen uit studieboeken te analyseren, maar ook van dichtbij mee te maken, ging Robin aan de slag als onderzoekstagiaire bij een architectenbureau. Daar deed ze onderzoek naar de cultuurhistorie van verschillende gebieden en monumenten die werden herbestemd. Na haar stage bleef ze als erfgoed specialist verbonden aan het architectenbureau. Een interessante baan, maar toch ging het na een tijdje kriebelen. De architectuur heeft mooie kanten, maar is vaak hard en commercieel. Robin wilde haar kennis, ervaring en enthousiasme liever inzetten voor de publieke zaak. Dus toen, wegens het vertrek van Birgit Baetsen bij de gemeente Oss een vacature voor een beleidsmedewerker erfgoed vrijkwam, reageerde ze snel. En dat ze het daar inmiddels, nu al ruim vier maanden, goed naar haar zin heeft, weten we inmiddels. Inmiddels heeft op dinsdagavond 9 maart via Teams de presentatie plaatsgevonden van de conceptversie van de erfgoedvisie. Robin heeft op 10 maart de "aanwezigen" aan de presentatie een mail gestuurd met daarin een korte samenvatting van de presentatie en het document van de erfgoedvisie.

Dick Roza

Kort Nieuws

Heel Brabant bouwt natuur-inclusief

Vogelbescherming Nederland, Zoogdierverseniging Nederland en de Provincie Noord-Brabant hebben de handen in één geslagen voor het project "Heel Brabant bouwt natuur-inclusief".

Ook natuurvrijwilligers kunnen helpen

Heel Brabant bouwt natuur-inclusief is een draagvlakproject waarmee men het belang van natuur-inclusieve bouw, renovatie en gebiedsinrichting onder de aandacht wil brengen bij beleidsmakers, projectontwikkelaars, architecten en woningcorporaties. Bij het uitdragen van de natuur-inclusieve boodschap kan men echter alle hulp goed gebruiken, óók van vrijwilligers met een warm hart voor vogels, vleermuizen en natuur in het algemeen. Daarom zijn er in 2021 een vijftal informatiebijeenkomsten voor leden en vrijwilligers van Brabantse natuurwerkgroepen, o.a. in Zundert, Goirle, Asten, Giessen en Uden. Die laatste bijeenkomst is op 26 juni in de Groenhoeve. (DR)

www.bouwnatuurinclusief.nl
www.mijnvogeltuyn.nl

Joris Hogenboom nieuwe directeur Brabants Landschap

Joris Hogenboom is benoemd tot nieuwe directeur van Brabants Landschap. Hij volgt Jan Baan op, die na ruim 41 jaar - waarvan 26 als directeur - dit voorjaar afscheid neemt van Brabants Landschap.

Uitstekende eigenschappen
Momenteel is Joris Hogenkamp (55) werkzaam als directeur

van de Natuur- en Milieufederatie Utrecht, een functie die hij sinds 2008 bekleedt. Eind 2018 en begin 2019 was hij negen maanden werkzaam in Brabant als interim-directeur van de Brabantse Milieufederatie. Het hoofdbestuur van Brabants Landschap is verheugd Joris als nieuwe directeur te kunnen presenteren. Volgens voorzitter Joseph Voss is Hogenboom met zijn ruime bestuurlijke ervaring, bekendheid met de natuur- en milieubescherming, gedrevenheid en zijn verbindende kwaliteiten uitstekend geschikt om leiding te geven aan de organisatie.

Er zijn nog volop kansen

Joris zelf kijkt uit naar zijn komst naar Brabants Landschap. "De natuur heeft het zwaar, maar er zijn ook volop kansen voor herstel en ontwikkeling van de natuur in Brabant. Brabants Landschap heeft de afgelopen decennia veel aansprekende resultaten geboekt voor natuur, landschap en erfgoed. Dankzij een sterke organisatie, talloze vrijwilligers en samenwerking met veel partijen. Graag ga ik me bij Brabants Landschap inzetten voor nieuwe successen". Per 15 april neemt Joris de taken over van Jan Baan. Eind mei zal Jan Baan afscheid nemen van externe relaties. (DR)

Koning opende jaar Brabants Kloosterleven*

Op 10 februari heeft Koning Willem-Alexander het "jaar van het Brabants Kloosterleven" geopend. Hij deed dat in een live-uitzending vanuit het Kruisherenklooster in Sint Agatha. 2021 is uitgeroepen tot het Brabants Kloosterjaar omdat 4 kloosters hun jubileum vieren.

Belang kloosters in samenleving

De norbertijnen van de Abdij van Berne in Heeswijk-Dinther vieren in 2021 dat hun orde 900 jaar geleden werd opgericht. Maar ook de norbertinesen in Oosterhout (750 jaar), de clarissen in Megen (300 jaar) en de kruisheren in Sint Agatha (650 jaar) vieren hun jubileum. De provincie grijpt dat moment aan om samen met de zusters en broeders van de kloosters het verhaal te vertellen over de enorme bijdrage van kloosters aan de Brabantse maatschappij. Denk

bijvoorbeeld eens aan de talloze scholen, zorginstellingen en ziekenhuizen. Maar ook op het gebied van emancipatie en internationalisering hebben de kloosters een grote invloed gehad op de Brabantse maatschappij. Het Jaar van het Brabantse kloosterleven 2021 wordt gevierd met allerlei feestelijke publieksactiviteiten, boeken en publicaties, exposities, een bijzonder (330 kilometer lang) wandelpad langs 50 kloosterplekken en uiteraard met speciaal gebrouwen jubileumkloosterbier en andere kloosterproducten. (DR)

www.brabantsekloosterleven.nl
*Zie ook nieuwsbrief nr. 82 van juni 2020.

Oss verlengt titel Fairtrade Gemeente

De landelijke jury van de campagne "Fairtrade Gemeente" heeft deze titel voor de gemeente Oss weer verlengt tot eind 2022.

Globaal en lokaal komen samen

Dit is het resultaat van goede samenwerking tussen de gemeente Oss, Kernteam Fairtrade van Global Goals en de ruim 1.000 ondernemers, instellingen en organisaties die Fairtrade in Oss ondersteunen. Dat doen ze allemaal door minimaal twee Fairtrade-producten te gebruiken of te verkopen in hun organisatie. Alleen zo kan Oss een Fairtrade-organisatie blijven. De jury: "Oss is een voorbeeld voor andere gemeenten door de verbinding van Fairtrade en de Global Goals. In beleid en activiteiten van de gemeente zijn deze doelen steeds herkenbaar en globaal en lokaal komen daarin samen. De Global Goals zijn van 'veilig ver weg' naar concreet dichtbij gebracht en leidraad voor het lokale handelen. Het Fairtrade gedachtengoed wordt daarin meegenomen en geïntegreerd. (DR)

Global Goals 2021

Op 11 maart zijn tijdens de Global Goals Meet-up voor gemeenten de prijswinnaars bekend gemaakt van de verkiezing "Meest inspirerende Global Goals gemeente van Nederland".

Oss geeft het stokje in de categorie "Grensverlegger" door aan de gemeente Den Haag. In de categorie "Verbinder" is Noordenveld de winnende gemeente. In de categorie "Visionair" ging de prijs naar Sudwest Fryslan. In 2018 won Oss de titel samen met Utrecht, in 2019 was Oss de enige winnaar. In 2020 won de gemeente Oss de titel in de categorie "Grensverlegger" voor het verbinden van de Global Goals aan het Internationaliseringsbeleid. (DR)

Borden Zuiderwaterlinie Reek

Om de Zuiderwaterlinie nóg beter op de kaart te zetten, zijn begin februari toeristische informatieborden op vijf plekken langs de Zuiderwaterlinie binnen Reek geplaatst.

Ook in veld

Met de ontwikkeling en plaatsing van deze borden vinden mensen ook in het veld informatie over de Zuiderwaterlinie. Je vindt de borden bij de Hertogswetering, Kampement Frederik Hendrik 1602, Kampement Frederik Hendrik 1639, De Mineursberg en bij het Wapen van Reek. Op de borden vind je historische informatie van de vijf locaties, waardoor je je wandeltocht door Reek kunt verrijken met een stukje geschiedenis. Overigens kom je de informatieborden niet alleen in Reek tegen, maar ook in vestingsteden spot je ze op het veld. Bezoek Reek of één van de vestingsteden en ontdek de Zuiderwaterlinie. (DR)

www.zuiderwaterlinie.nl

Mario Jacobs nieuwe dijkgraaf Aa en Maas

Het algemeen bestuur van Waterschap Aa en Maas heeft op 18 december unaniem besloten om Mario Jacobs aan te stellen als nieuwe dijkgraaf. Hij volgt per 23 april Lambert Verheijen op als voorzitter van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur van het waterschap.

Over Mario Jacobs

Vanaf april 2014 is Mario Jacobs (48) wethouder van Tilburg, met een flink aantal portefeilles. Daarvoor werkte hij als hoofd Economie & Cultuur bij de gemeente Helmond. Zijn loopbaan startte hij als ethicus bij de Nederlandse Zorgfederatie. Aansluitend werkte Mario op Nyenrode Business University. Ook was hij werkzaam bij het Ministerie van Economische Zaken en als programmamanager Economie & Innovatie bij Nicis Institute. Een zeer fraaie C.V. dus!

Grote opgaven

Het waterschap staat voor grote en complexe wateropgaven. Het veranderende klimaat met droogte, hitte en wateroverlast vraagt om stevige inspanningen. Door de zeespiegelstijging en waterafvoer is het voor de veiligheid van inwoners en bedrijven nodig om de Maasdijk te versterken. Ook de CO2-reductie vraagt van het waterschap de nodige investeringen. Alle taken en inspanningen die nodig zijn om deze wateropgaven voortvarend aan te pakken, staan in het nieuwe "Waterbeheerplan 2022-2027". Mario Jacobs: "Ik zie het als een enorme verantwoordelijkheid om samen met alle betrokken partijen de ambities van het Waterbeheerplan te mogen realiseren. Dit doe ik vanzelfsprekend met het oog voor de belangen van de inwoners, boeren en bedrijven in het werkgebied van Waterschap Aa en Maas. Ik heb enorm veel zin om er samen de schouders onder te zetten". (DR)

www.aenmaas.nl

Voortgang Peel Natuurdorpen- project

In de nieuwsbrief van september 2020 informeerden we u over de ambitieuze plannen van Jan Ottens uit Zeeland om een zestal nieuwe "dorpen" met tiny houses te stichten midden in en in relatie met de fraaie natuurgebieden van de Peel. Begin januari verscheen er een nieuwsbrief in "we-vorm" met actuele informatie over de voortgang van het project.

Revolutionair idee

De combinatie van landbouw, natuur en wonen (landschapsbouw) is een revolutionair idee. Een ontwikkeling waar boeren aan moeten wennen, maar evenzeer bestuurders en ambtenaren. We merken dat veel boeren en bestuurders het project zonder meer zien zitten. Dit doet ons deugd! Twintig boeren en grondeigenaren in de Peel hebben zich al aangemeld. Binnenkort gaan zij met onze kwartiermakers aan de slag om een begin te maken met de eerste gebiedsplannen. Er zijn momenteel drie deelgebieden in de Peel waar de belangstelling groot genoeg is om aan de slag te gaan. Dit zijn De Mortel, Odiliapeel/Venhorst/Boekel/Landhorst en Zeeland/Langenboom.

Ideale locatie gevonden

Er was dringend behoefte aan een locatie waar wij goed kunnen laten zien wat we willen bereiken met het Peel Natuurdorpenprojecten en die vonden we bij de familie Verkuijlen in De Mortel. Die locatie combineert bossen, houtwallen, water en kruidenrijk grasland met koeien. Dit illustreert goed wat we voor ogen hebben. Alleen het tiny house ontbrak nog om het plaatje compleet te maken. Daarom zijn we nu druk bezig met het plaatsen van het eerste tiny house. We hebben hiervoor al een fraai tiny house beschikbaar en ook al geschikte bewoners. We wachten nu nog op toestemming van de gemeente

Gemert/Bakel om het huis tijdelijk te mogen plaatsen. Zodra alles rond is, organiseren we open dagen.

Meldt u alvast aan

Als dit project eenmaal goed van de grond komt, krijgen we duizenden hectares nieuwe natuur op landbouwgrond. Natuur die - tot in de lengte van dagen - het verdienmodel van de boer vormt. Het is nog nooit vertoond, geld verdienen aan landschap zonder aan het subsidie-infuus te liggen! Bovendien is het een oplossing voor het stikstofprobleem, de CO2 vastlegging, de ratrace om steeds meer vee te moeten houden en de woningnood. Helemaal ontbreken nog de capaciteit en vooral de middelen om nu al meteen meer gebieden op te starten. Daarom is besloten om alle nieuwe boeren en grondeigenaren die zich aanmelden op een wachtlijst te plaatsen. Daar gaan we dan mee aan de slag, zodra we meer capaciteit en middelen hebben. (DR)

www.peelnatuurdorpen.nl

De Peel krijgt status NOVI-gebied

Aan de Peel is de definitieve NOVI-status toegekend. Dat betekent langjarige betrokkenheid van meerdere ministeries om samen met de regio's de grote opgaven in dit gebied aan te pakken.

Samenwerken in aanpak

Er zijn 8 gebieden in ons land met een status voorlopig NOVI-gebied. De Peel is, samen met Zuid-Limburg en het "Groene Hart", de eerste met een definitieve aanwijzing. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) van het Rijk gaat over de toekomstige inrichting en ontwikkeling van de leefomgeving. In de Peel werken 2 provincies, 4 regio's van samenwerkende gemeenten, 3 waterschappen en meerdere ministeries samen aan de gebiedsaanpak. Dat doen ze in het programma "Vitaal Platteland en de regiodeals".

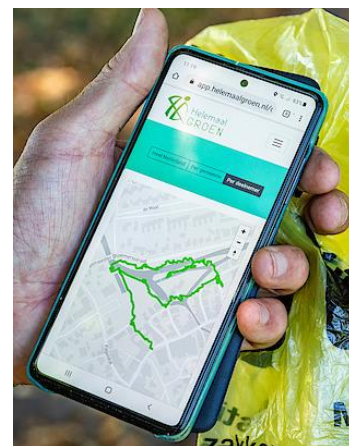
Opgaven die elkaar beïnvloeden

In de Peel komen veel opgaven samen, die elkaar beïnvloeden en ruimte vragen. Zoals landbouw en energietransitie, natuurherstel, aanpak van de droogte, verbeteren van de waterkwaliteit, economische vitaliteit, leefbaarheid en beschikbare voorzieningen. Maar ook het verkleinen van de risico's van ondermijning door criminelen. Het landelijk gebied heeft daarnaast een belangrijke functie voor de inwoners van het stedelijke gebied. (DR)

www.brabant.nl

Zwerfafval rapen met app

Over het nut van het rapen van zwerfafval hoeft je onze lezers echt niets meer te vertellen natuurlijk. De meesten doen dat al jaren als ze een wandeling maken of tijdens de landelijke schoonmaakacties en onze kolommen staan er vaak vol mee.

Kijk op app waar geraapt is

Maar sinds enige tijd kan een app je bij het opruimen van zwerfafval nog een handje helpen. De gepensioneerde dierenarts Jaap de Boer uit het Gelderse Geesteren, die door een val met zijn racefiets gedwongen werd om te gaan wandelen en daardoor een fanatiek zwerfafvalopruimer werd, ontwikkelde namelijk een speciale app, die hij "Helemaal Groen" noemde. Op deze app maakte hij zichtbaar op welke delen van zijn wandeling hij afval geraapt had. Gebruikers van de app kunnen op hun looproute hetzelfde doen, zodat alle opruimers van elkaar kunnen zien op welke plekken wel of geen zwerfafval geraapt is en hun looproute erop aanpassen. Na een korte proefperiode zijn er nu al enkele duizenden zwerfafvalopruimers die gebruik maken van de app. (DR)

www.helemaalgroen.nl

Hoogtepunten project "Meanderende Maas"

Bij een infobijeenkomst van het project "Meanderende Maas", op 10 december, werden in grote lijnen de hoogtepunten van de reconstructie van de Diedense Uiterdijk bekend gemaakt. De uitvoering start in 2023 en eind maart 2021 wordt de aannemer geselecteerd.

Diedense Uiterdijk:

De oude Maasloop wordt een aaneenschakeling van geulen, poelen en plassen, afgesloten van de rivier. De uiterwaarden worden verlaagd. Richting de Maas ontstaat een moerascultuur van 300 ha. Meer van de Maas af, in de stroomluwe delen, komen bomen en struiken en 50 ha oobios. Ter hoogte van de TV-toren in Haren komt een parkeerplaats en een kleine aanlegsteiger. Op de rand van de zogenaamde Lely-zone komt een vogelkijkhut.

De Waarden:

De oude Maasloop wordt hersteld en aangesloten op de Maas en het Deelenkanaal. Het zal bevaarbaar zijn voor kano's. Het oude haventje van Megen krijgt een herkenbare landschappelijke inrichting. Er wordt ook gedacht aan wandel-/struinpaden in het gebied. Daarover wordt door Henk Smouter en Tonnie van Hooff van Landschapsbeheer Oss nog overleg gevoerd met de projectleider van het project Meanderende Maas, Peter Rutten. Ook over geplande vogelkijkhutten wordt nog gesproken. (DR)

www.meanderendemaas.nl

Huismus wint(weer) tuinvogeltelling

In het weekeind van 30/31 januari werd weer de Nationale Tuinvogeltelling gehouden. Telde men vorig jaar al het recordaantal van 91.000 deelnemers, nu werd dat record alweer verbroken door in totaal 198.000 tellers. Vogels kijken heeft dus door de coronacrisis flink aan populariteit gewonnen!

Minder vogels per tuin

Door het recordaantal deelnemers werden dit jaar natuurlijk ook een recordaantal tuinvogels geteld, 2,7 miljoen in totaal. Toch werden er gemiddeld per tuin slechts 19 vogels geteld, tegen 30 vorig jaar. Door het zachte winterweer tijdens de telling verbleven waarschijnlijk ook veel vogels nog in de bossen en op de weilanden, waar nog voldoende voedsel beschikbaar was. De huismus won weer met glans, de koolmees nam weer de tweede plaats in, de pimpelmees werd derde en de Turkse tortel sloot de top tien af. Dat beeld wijkt niet af van vorig jaar.

Digitaal vogelnesten gluren

De afgelopen maanden merkte Vogelbescherming Nederland al een toegenomen belangstelling om naar vogels te kijken en dan met name tuinvogels, een gevolg van de lock-down. Zo brak "Beleef de Lente", waarbij je live in vogelnesten kunt gluren met 1,8 miljoen kijkers alle records en ook de gratis vogelcursussen van Vogelbescherming trekken tienduizenden extra aanmeldingen. Onze Menno (Bentveld) ging de zondagochtend tijdens de tuinvogeltelling met Camilla Dreef van Vogelbescherming Nederland op pad om te kijken hoe het tellen werkt. Zo kwam hij er ook achter waarom de telling altijd in de winter is en waarom de tuinvogeltelling ook voor jongeren leuk is. (DR)

www.tuinvogeltelling.nl

Kern met Pit-dag 2021

Op 23 januari vond de Kern met Pit-dag plaats. Die dag werden weer 12 prachtige initiatieven van enthousiaste buurtbewoners bekroond tot provinciale trofeewinnaars die zich in 2020 ingezet hebben om hun leefomgeving een stukje mooier en leefbaarder te maken.

Samentuin won in Brabant

Alle afgeronde projecten ontvingen het predicaat "Kern met Pit" en 1.000 euro voor het project. De jury en het Nederlandse publiek bepaalden wie in elke provincie de trofee én 1500 euro extra verdiende. In Noord-Brabant ging de winst naar de "Ecologische Samentuin Vrijhoeve" uit Sprang Capelle. Het project is voor jong en oud, kent samen tuinieren en activiteiten organiseren en is een echte Samentuin. Openbaar toegankelijk en voor ieder wat wils, met kruiden, groenten, fruit, insecten, bijen en veel bloemen en struiken. De vergelijking met onze Landerij VanTosse is natuurlijk zó gemaakt!

"Heksje route" in 2021 Kern met Pit?

In Oss deed de nieuwe "Heksje Route" in het Geffense Bos helaas niet mee voor de trofee. De Heksje Route, een initiatief van Wijkraad de Ruwaard, is een speel- en doeroute in opbouw voor de jeugd, die met behulp van QR-routes gelopen en beleefd wordt. De bedenkers en uitvoerders van de route hebben het afgelopen jaar helaas hun doelstellingen, vanwege corona, niet helemaal gehaald. Ze gaan dus door voor een tweede jaar Kern met Pit. Als zij na afloop van dit jaar hun project hebben afgerond, ontvangen zij 1.000 euro en het predicaat "Kern met Pit" en dingen ze mee naar de provinciale trofee van "Kern met Pit 2021".

Kans op "Gouden Pit"

Alle twaalf ambitieuze buurtprojecten strijden op 5 juni tijdens het "We doen het Samen Festival" tegen elkaar in de landelijke finale voor een bijzondere prijs: de "Gouden Pit". De landelijke winnaar wordt bepaald door internetstemmen en een vakjury. In totaal ontvangen drie projecten een prijs: de Gouden, Zilveren of Bronzen Pit plus een geldbedrag oplopend tot wel €3.000. (DR)

www.knhm.nl

Online lezingen over natuur en erfgoed

Natuurmonumenten verzorgt in het Rijk van Nijmegen online lezingen over de natuur en erfgoed. Nu er geen excursies georganiseerd mogen worden, is er wél de mogelijkheid om digitaal te luisteren en te kijken naar interessante lezingen. Die starten om 19.30 uur.

Landgoed Mookerheide op 1 april

De eerste lezing werd op 18 februari gegeven door natuurfotograaf Bob Luijckx over het fotograferen in de gebieden van Natuurmonumenten in Limburg. Daarna volgden nog lezingen op 4 maart door Robin Kraaij over kleurrijke insecten, op 11 maart over de "Maas in de toekomst" door onze boswachter Lianne Schröder, op 18 maart over nachtvinders door Hans Groenewold, op 25 maart de Art Nouveau door Jalf Flach, met nadruk op Jachtslot Mookerheide en Landhuis Woerthe in Steenwijk. De laatste lezing die we kunnen melden, is die van 1 april door Theo Willems. Die duikt dan dieper in de geschiedenis van landgoed Mookerheide, dat gebouwd werd tussen 1903 en 1909 door architect Jan J. Lunden uit Driebergen.

Deelnemen aan lezing heel eenvoudig

Meld je aan via natuurmonumenten.nl/rijk-van-nijmegen en dan doorklikken naar agenda. Ongeveer een uur voor aanvang ontvang je op het opgegeven mailadres een link waarmee je via Microsoft Teams kunt deelnemen aan deze online lezing. Er worden nog meer lezingen toegevoegd. Houd daarvoor de komende tijd de website van natuurmonumenten in de gaten. (DR)

Tuinman en weervrouw helpen Nederland vergroenen

Tuinman Lodewijk Hoekstra gaat, samen met weervrouw Helga van Leur, op pad om mensen te helpen bij het vergroenen van hun leefomgeving. Vanaf 14 maart is bij RTL 4 te zien hoe ze geveltuintjes, gezamenlijke binnentuinen en balkons, maar ook straten, helpen vergroenen.*

Duo vult elkaar aan

Elke week staat één project centraal, dat van A tot Z wordt gevolgd. De projecten worden door de eigenaren zelf opgegeven. De bewoners moeten daarbij, samen met burens of familie, wel helpen met de uitvoering van het project. Hoekstra en van Leur hebben een gedeelde passie voor de leefomgeving. Waar Hoekstra door zijn jarenlange tuin- en groenervaring zijn kennis over beplanting en toepassingen kan delen, vult van Leur aan met oplossingen die weers- of seizoensgebonden zijn. Ook gaat ze elke week, afhankelijk van het project, het gesprek aan met ontwikkelaars van duurzame of groene projecten.

Nederland groener maken

Hoekstra wil ons land groener maken en mensen bewust maken hoe ze relatief simpel hieraan zelf kunnen bijdragen. Nederland moet groener en duurzamer en dat begint in de eigen achtertuin. Met de uitdagingen op het gebied van klimaat, gezondheid en biodiversiteit is groen hard nodig en elke tuin telt. Dat het vergroenen van tuinen ook leuk is om te doen en niet altijd veel geld hoeft te kosten, is mooi meegenomen. Van Leur zet zich al jaren in als ambassadeur van klimaat, duurzaamheid en gedrag. Door inzicht te krijgen in

de urgentie, de mogelijke oplossingen en de weerstand vanuit ons brein, wordt het gemakkelijker stappen te nemen. Een groene omgeving helpt ons bij de uitdagingen van een veranderend klimaat en verduurzamen begint klein en dicht bij huis.

Lodewijks Groen Geluk

Het programma van Lodewijk en Helga, dat als titel "Lodewijks Groen Geluk" meekreeg, is vanaf zondag 14 maart wekelijks te zien bij RTL 4 om 17.30 uur, met elke week een herhaling vanaf zaterdag 20 maar om 10.30 uur. (DR)

www.lodewijksgroengeluk.nl
*met dank aan Tuin en Landschap

Natuurvriendelijke oevers en beekherstel

Waterschap Aa en Maas herstelt sinds enkele jaren beken en legt natuurvriendelijke oevers in sloten en kanalen aan. Dit om de biodiversiteit te stimuleren en zo de gewenste waterkwaliteitsdoelen van (gezond) oppervlaktewater in 2027 te halen.

Grotere soortenrijkdom

Een analyse van eerder uitgevoerde maatregelen toont de geboekte vooruitgang met meer karakteristieke soorten en een betere biologische waterkwaliteit in herstelde beken en een grotere soortenrijkdom in natuurvriendelijke oevers. Om de ecologische kwaliteit te herstellen zijn de afgelopen tien jaar zo'n zeventig kilometer beken rechtgetrokken en hersteld. Een beek krijgt daarmee weer een natuurlijk profiel met gevarieerde oevers en meer dynamiek in de waterafvoer. Ook is in een aantal beken dood hout aangebracht, het maaibeheer minder intensief geworden en de beschadiging van de beken vergroot.

Hertogswetering voorbeeld van oeververnieuwing

Ook is in de afgelopen jaren in waterlopen 160 kilometer natuurvriendelijke oever aangelegd voor Ecologische Verbindingszones. Het standaard oeverprofiel werd vervangen door oevers met een gevarieerder en flauwer talud en de aanleg van poeltjes, moerassige inhammen en plas-drasgebieden. Zo nam de variëteit aan planten en diersoorten toe en ontstonden er paaiplaatsen voor vissen in het ondiepe water tussen het riet. Voordeel is ook dat in de oeverranden de stroomsnelheid zakt, waardoor

de kade meteen ook beschermd wordt. Langs de Hertogswetering in onze regio zijn hier veel mooie voorbeelden van te zien. Aannemer Visser-Ploegmaker is daar momenteel bezig met het aanleggen van acht kilometer ecologische verbindingszone op de grens van Oss en Den Bosch, die medio dit jaar gereed zal zijn. Gelijktijdig worden ook de funderingen van zes bruggen hersteld. (DR)

www.waterschapaaenmaas.nl

Voedselbank 35 jaar

Dit jaar is het 35 jaar geleden dat de Voedselbank werd opgericht. De oprichting was het werk van het ondernemers-echtpaar Clara en Sjaak Sies uit Rotterdam wier modezaak failliet was gegaan.

100.000 cliënten

Van een klein uitgiftepunt voor arme Rotterdammers groeide de Voedselbank uit tot een instituut met 172 vestigingen en 10 distributiecentra, die zo'n 100.000 cliënten per week bedienen. Ruim 12.000 gedreven vrijwilligers zorgen ervoor dat alles op rolletjes loopt. Ook Oss heeft sinds 2004 een voedselbank, die gevestigd is aan de Rossinistraat 3 met als werkgebied de gemeenten Oss, Bernheze en Landerd. De Osse vestiging wordt gerund door 60 vrijwilligers, die zo'n 200 cliënten bedienen. Een groot aantal regionale bedrijven zorgt ervoor dat er elke week een goed gevulde doos met levensmiddelen voor hen klaar staat. We noemen: AH, Jumbo, Aldi, Coöp, Padifood, Unox, de bakkers Lamers, de slaggers Peters in de Ruwaard en Arie Zeegers in de Wolfkooi en de Hema.

Club van 100

Ook Landschapsbeheer Oss doneert uit haar tuinderij groenten en fruit en heeft, nog nét voor de kerstdagen, alle overgebleven kerstpakketten in de Rossinistraat afgegeven. In totaal werden er door bedrijven liefst 392 kerstpakketten gedoneerd. Naast de leveranciers van levensbehoeften heeft de Voedselbank ook een aantal financiële ondersteuners, verzameld in de "club

van 100", zo genoemd naar de sponsorclub, waarvan burge-meester Wobine Buijs in februari 2018 de eerste deelnemer werd. Met groot succes werd in december 2020 via de plaatselijke radiozender een telefonische wervingsactie gehouden, die 66 nieuwe sponsorleden opleverde en het totaal op 127 bracht.

Lever uw D.E. zegels in

U kunt de Voedselbank ook steunen door Douwe Egberts-punten in te leveren die u wellicht in een keukenlade bewaart. Die spaarzegels kunt u inleveren bij een vijftiental supermarkten en winkels in Oss, Berghem, Schaijk, Heesch, Nistelrode, Lith en Ravenstein. Kijk voor de adressen en alle andere informatie op onderstaande website. (DR)

www.voedselbank-oss.nl

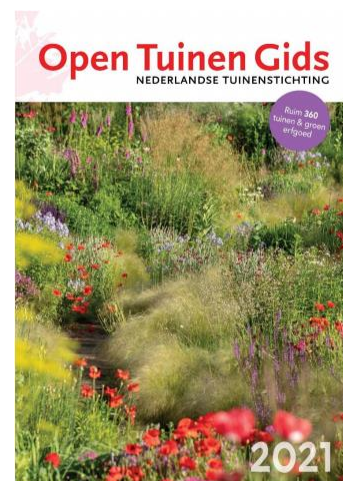
Open Tuinengids 2021 verschenen

De vernieuwde Open Tuinen-gids van de Nederlandse Tuinenstichting is vanaf 1 maart verkrijgbaar. In de gids staan 360 tuinen die allemaal te bezoeken zijn.

Verkrijgbaar via site

In de gids voor 2021 staan 63 nieuwe tuinen en kwekerijen. Daarnaast geeft de gids tips voor interessante publieke plekken. Van landgoederen en pastorietuinen tot moderne grassentuinen en ecologische tuinen. Al dertig jaar lang wordt de Open Tuinengids elk jaar samengesteld door vrijwilligers van de Nederlandse Tuinenstichting (NTs). Donateurs van de NTs ontvangen elk jaar een exemplaar. Daarnaast wordt de gids verkocht via de site van NTs. Met dank aan Tuin en Landschap. (DR)

www.nederlandsetuinenstichting.nl

Wisenten naar Denemarken

Op 25 februari werden drie wisenten van de kudde uit de Maashorst, samen met vijf wisenten uit Natuurpark Lelystad en één wisent van de Veluwe, uit hun kudde gehaald en apart gezet, in afwachting van hun verhuizing naar Denemarken.

Dieren moeten elkaar leren kennen

De dieren gaan naar een groot Deens natuurgebied, waar zij samen met enkele reeds aanwezige wisenten een kudde gaan vormen. De wisenten moeten het natuurgebied open en gevarieerd houden en vervullen een belangrijke rol in het ecosysteem. Het is voor het eerst dat zoveel wisentgebieden in Nederland samenwerken aan zo'n internationale actie. De wisenten worden goed voorbereid op hun reis. Ze worden eerst een maand lang samen in een afgezonderde wei in Natuurpark Lelystad geplaatst, zodat ze elkaar leren kennen.

4.000 hectare leefgebied

Een dierenarts onderzoekt de gezondheid van de dieren en houdt ze een maand lang in de gaten om eventuele onderliggende ziektes te voorkomen. Hierna worden de dieren vervoerd naar hun nieuwe leefgebied. Dat gebied ligt in het Noorden van Denemarken en heet Lille Vildmose, wat "klein wild veen" betekent. Het gebied bestaat uit hoogveen, grasland en bos. De wisenten krijgen een gebied van 4.000 hectare tot hun beschikking. Naast de wisenten leven er ook elanden, edelherten, wilde zwijnen en vele zeldzame vogelsoorten, zoals steenarenden. (DR)

Actie "Bosje hier, bosje daar"

Onder de naam "Bosje hier, bosje daar" hebben IVN, Wereld Natuur Fonds, Intratuin en Tuinbranche Nederland een actie gesponsord om kleur, geur en leven toe te voegen aan Nederlandse tuinen en tegelijkertijd om het verlies van het regenwoud tegen te gaan!

Inheemse bomen en heesters

Tot en met 6 maart kon iedereen een minibospakket voor 3 m2 bestellen, dat was samengesteld uit vier inheemse boompjes (zoete kers, hazelaar, lijsterbes en boswilg) en vijf inheemse heesters (wilde kardinaalsmuts, sporkhout, rode kornoelje, egelantier en sleedoorn). Bovendien kreeg men er een biologische bloemenmix voor vlinders, handige plantinstructies en onderhoudstips en de inheemse boomwaaier bij. Maar er wordt niet alleen hier geplant, maar ook daar. Voor elk verkocht pakket planten de initiatiefnemers drie bomen in het Atlantisch regenwoud in Brazilië. Dit bijzondere regenwoud herbergt een groot aantal diersoorten, de kleurrijkste vogels en ruim 400 verschillende soorten bomen. Het bestelde pakket kon vanaf 15 maart worden opgehaald bij de plaatselijke vestiging van Intratuin. (DR)

www.bosjeherbosjedaar.nl

Kijk op exoten 34 verschenen

Op 1 maart is er weer een uitgave van "Kijk op exoten" verschenen. In deze uitgave - die weer wordt gesteund door een tiental natuurorganisaties - treft u o.a. informatie aan over wasbeerhond, Canadese gans, invasieve mieren, grootkopkarper en waaiermos. (DR)

www.kijkopexoten.nl

Klokhuis bezocht Hemelrijkse Waard

Iedereen kent natuurlijk wel het TV-programma "Het Klokhuis", voor kinderen van 9 tot 12 jaar. Het veelbekeken programma, met elke keer een interessant thema, is elke werkdag te zien op NPO3 om 18:40 uur. Op 30 december was het thema "Ruimte voor rivieren".*

Tekenen in het zand

Voor presentatrice Soshua Duykser was er genoeg uit te leggen over hoe onze water- en dijkbeheerders de grote waterstromen in onze rivieren, die door de opwarming van de aarde nog zullen toenemen, in bedwang gaan houden. Gelukkig zijn tegenwoordig kaarsrechte dijken, zoals vroeger, niet meer in zwang en krijgt ook de natuur langs de rivieren alle aandacht. Soshua ging op haar knieën op een mooi zandstrandje aan onze Maas en tekende in het zand hoe, de nu nog rechte rivier, weer meanderend kon worden gemaakt en hoe de saai uiterwaarden, waarvan enkele met nevengeulen, konden worden verbreed en omgetoverd in spannende natuurgebieden, waarin het fijn recreëren is.

Spannende onderwaternatuur

En om alles wat in het zand uitgelegd was ook in de praktijk te laten zien, was een bezoek aan de vier jaar geleden gereedgekomen Hemelrijkse Waard (nabij Oijen) natuurlijk een "must". Onze boswachter van Natuurmonumenten Lianne Schröders maakte met Soshua, die natuurlijk eerst het gebied vanaf de uitkijktoren "De Oijense wachter" bekeken had, een korte wandeling door het al rijk begroeide nieuwe natuurgebied en legde alles uit over de flora en de fauna en vooral ook over de spannende onderwaternatuur, die is ontstaan door het vastankeren van 18 gekapte bomen langs

de oevers. Ongewervelde diertjes vinden er een plekje en vissen kunnen er paaien. Dit in het kader van de actie "Rivierhout" van Rijkswaterstaat".

*Maar niet verder vertellen: ook uw 87-jarige redacteur en zijn 76-jarige vrouw zijn zeer trouwe kijkers, die geen uitzending missen! Terug kijken, ga naar de website. (DR)

www.hetklokhuis.nl
www.hemelrijksewaard.nl

App Ommetjes razend populair

Onze ommetjesspecialist Hans Hamersma heeft voor Land-schapsbeheer al een flink aantal regionale ommetjes ontwikkeld. Maar ommetjes zijn, vooral sinds corona, ook landelijk razend populair. De speciale ommetjes-app kon de stroom van downloads bijna niet aan!

App met competitie-element

De ommetjes-app, die door de Hersenstichting, in samenwerking met hersenprofessor Erik Scherder, aanvankelijk in 2019 werd gelanceerd voor bedrijven, was al razend populair, maar sinds de tweede lockdown lijkt het wel of heel Nederland aan het wandelen is geslagen. Maar liefst 680.000 mensen, zowel jongeren als ouderen, hadden begin februari de app al geïnstalleerd op hun smartphone en elke dag komen er gemiddeld zo'n 20.000 nieuwe aanmeldingen bij. De app stimuleert je om elke dag een stukje te wandelen. Dat werkt positief tegen stress en stimuleert je energie, creativiteit en je immuunsysteem. Best handig in deze tijd waarin een virus op de loer ligt. Het geheim van de app is het competitie-element, elk wandelingetje levert punten op voor je ranglijst. Je kunt je aansluiten bij een algemene ranglijst, maar er ook zelf een beginnen met vrienden of collega's. (DR)

www.hersenstichting/appometjes

Boomfeestdag verplaatst naar 10 november

Opnieuw is de Boomfeestdag, die op 17 maart gehouden zou worden, verschoven, nu naar 10 november. Vorig jaar werd de dag, vanwege corona, ook al twee keer uitgesteld. Er is wél gedacht aan een corona-proof Boomfeestdag op 17 maart, maar dat was niet mogelijk.

Populier levensboom Irene

De organisatie van Boomfeestdag verwacht dit jaar extra veel boomplantertjes, omdat het belang van Boomfeestdag nadrukkelijk is opgenomen in de onlangs gepresenteerde Bosenstrategie van het Ministerie van LNV. In plaats van de reguliere 100.000 kinderen denkt de organisatie dat dit jaar 110.000 kinderen tussen de 9 en 11 jaar zullen meedoen. Dit jaar doen 280 gemeenten mee. Alphen aan den Rijn was gast-gemeente voor Boomfeestdag 2020 en blijft dat ook op 10 november van dit jaar. Prinses Irene zal dan in het naar haar vernoemde bos samen met kinderen een populier planten, haar levensboom.

Kinderklimaatop

Omdat de Boomfeestdag plaatsvindt tijdens de Klimaatop van Glasgow ICOP26 op 1 en 2 november, biedt dat kans. 500 kinderen uit Alphen aan den Rijn gaan nu al aan de slag met een klimaatplan. Dit plan wordt verder uitgewerkt op 10 november tijdens de Kinderklimaatop. De bedoeling is om het plan in te brengen in de Klimaatop in Glasgow. (Met dank aan "Tuin en Landschap".) (DR)

Jaarplan Groen Ontwikkelfonds Brabant

Groen Ontwikkelfonds Brabant* heeft begin dit jaar in haar eerste nieuwsbrief van 2021 haar jaarplan gepresenteerd, dat als thema meekreeg "Werk in uitvoering". Het plan telt vijf stappen voor dit jaar.

De vijf speerpunten

Wil het Groen Ontwikkelfonds Brabant in 2021 het gewenste robuuste en aaneengesloten natuurnetwerk in Brabant hebben, dan moeten er de komende jaren nog veel natuurprojecten worden afgerond én zullen nieuwe plannen tot uitvoering moeten worden gebracht. Men verwacht dit jaar 450 hectare nieuwe natuur te realiseren (dus klaar) én de ontwikkeling van 700 hectare nieuwe natuur in gang te zetten (subsidiebeschikking afgeven en/of grondpositie ingenomen). Hoe men dat wil doen, leest u in het jaarplan 2021, dat aangevraagd kan worden. Is 1150 hectare veel? Jazeker!! We noemen de vijf speerpunten van het jaarplan:

1. Stimuleren van ondernemerschap;
2. Aanbieden van meerjarige pachtovereenkomsten;
3. Actief nieuwe samenwerking opzoeken;
4. Particuliere investeerders interesseren;
5. Gebiedsgerichte afspraken maken met partners.

Voor aanvragen van het jaarplan 2021 en meer informatie: zie website. (DR)

www.groenontwikkelfondsbrabant.nl

*Groen Ontwikkelfonds Brabant werkt sinds 2014, met een klein team medewerkers, samen met ondernemers, organisaties, overheden en particulieren aan een robuust en aaneengesloten natuurnetwerk in Brabant.

Madeliefje op 1 in FLORON's Eindejaars Plantenjacht

FLORON en Tuintelling.nl organiseren voor de 7^e keer op rij de Eindejaars Plantenjacht. 891 plantenliefhebbers gingen, tussen eerste kerstdag 2020 en 3 januari 2021, in hun tuin of daarbuiten op zoek naar bloeiende planten. Madeliefje werd het meest aangetroffen.

Klein kruiskruid doet het goed

In totaal vonden zij 624 wilde of verwilderde plantensoorten, gemiddeld meer dan veertien soorten per telling. Een enorm hoog aantal, dat neerkomt op een derde van de Nederlandse wilde planten. Naast de winnaar madeliefje deed ook klein kruiskruid het verbazingwekkend goed. In de top 3 staan:

1. Madeliefje (1311 keer geteld);
2. Straatgras (1199 keer geteld);
3. Klein kruiskruid (1169 keer geteld).

Canadese fijnstraal en herders-tasje zijn opvallende stijgers in de top 10. De top 10 van meest gevonden winterbloeiers bestaat net als vorige jaren uit soorten die het grootste deel van het jaar of jaarrond bloeien.

Najaarsbloei rekken

Tijdens milde winters of op zonnige en windluwe plekken zijn deze soorten in staat hun najaarsbloei te rekken. Omdat de plantenjaht al zeven jaar georganiseerd wordt, heeft men een goed beeld gekregen van de effecten van het weer op de plantengroei. Doordat er nauwelijks sprake is geweest van nachtvorst in november en december, bleven veel planten

nog leven. Uit eerdere tellingen bleek al dat het verschijnen van voorjaarsbloeiers een goede indicatie is voor milde winters. Dit jaar werden er best veel voorjaarsbloeiers waargenomen. Winterbloeiende bomen en struiken als zwarte els en hazelaar stonden te bloeien en ook kruiden zoals speenkruid en vroegeling werden regelmatig gemeld. (DR)

Natuurmonumenten groeit fors

Steeds meer mensen waarderen in de coronacrisis de natuur in eigen land. Dat ze die natuur ook willen helpen te beschermen, blijkt uit cijfers van Natuurmonumenten. In 2020 kon men ruim 39.000 nieuwe leden en 31.000 kinderen van "Oerr" verwelkomen.

Op naar hoogtijdagen

Mensen trekken tijdens de coronacrisis massaal naar de heide, de duinen en de bossen. Natuurmonumenten zette eind vorig jaar de aantallen op een rij en concludeerde dat vrijwel alle cijfers, van bezoekers, downloads en lidmaatschappen, een historisch hoge groei lieten zien. In totaal steeg de achterban van de vereniging met 30.000 naar ruim 760.000 leden. Deze stijging is bijna een verdubbeling van de stijging van 2019. Ooit, in de hoogtijdagen van 2001, telde men zelfs 975.000 leden!

Nieuwe energie opdoen in natuur

Maar het begin van de nieuwe opmars is er!! De coronapandemie versnelde een ontwikkeling die al langere tijd zichtbaar is, de herwaardering van de Nederlandse natuur en de behoefte om in de natuur te zijn. De behoefte aan natuur was ook duidelijk te zien op de parkeerplaatsen bij de natuurgebieden, die regelmatig tjokvol stonden. Veel Nederlanders werken thuis, vaak achter een beeldscherm. Het is heilzaam om naar buiten te kunnen, de natuur in. In de natuur kom je tot rust en krijg je nieuwe energie! Geïnteresseerd? Ga naar de website. (DR)

www.natuurmonumenten.nl

De Koornbeemd b.v.
Cultuur- en Civieltechnische werken

Langendonkweg 11b 5345 HR OSS

www.dekoornbeemd.nl

Geslaagde Mollentelling XL

De Mollentelling 2021 verliep dit jaar anders dan afgelopen jaren. Vanwege de weersomstandigheden - met eerst hoog water en daarna sneeuw - werd de telling dit jaar in de hele week van 13 t/m 21 februari gehouden.

Molshopen meest geteld

Het was de derde keer dat de mollentelling, die georganiseerd wordt door de Zoogdiervereniging, Vroege Vogels, "Natuurpunt" en Jaarrond Tuintelling, gehouden werd. De meeste waarnemingen betroffen molshopen. Ondanks dat de mollentelling dit jaar langer duurde, is dit niet duidelijk te zien in de aantallen doorgegeven molshopen. Er werden ruim 53.000 molshopen ingevoerd. Hoeveel mollen geteld zijn, is niet te achterhalen. Een mol kan tientallen molshopen maken. Dit aantal hangt sterk af van de hoeveelheid voedsel, de bodemgesteldheid en de weersomstandigheden.

Nog niet op Waddeneilanden

Net als vorig jaar zijn er in 2021 geen waarnemingen doorgegeven van mollen op de Waddeneilanden. Ondanks dat mollen goed kunnen zwemmen, lijken ze deze eilanden (nog) niet te hebben bereikt. Ook dit jaar konden mollensporers in de tuin worden doorgegeven via de website van de "Jaarrond Tuintelling". Bijna

150 mensen hebben via die site meegedaan, waarbij ongeveer 2.700 molshopen geteld zijn. Dit is fors minder dan in 2020, toen er ruim 6.000 molshopen werden doorgegeven. In tegenstelling tot vorig jaar vonden niet in Gelderland, maar in Noord-Holland de meeste tuintellingen plaats. In de noordelijke provincies en in Zeeland waren de minste tuintellingen. (DR)

Nature Today kijkt terug

De gratis nieuwssite "Nature Today", die gevoed wordt door zo'n 40 natuurorganisaties en inmiddels door meer dan 32.000 natuurliefhebbers dagelijks gelezen wordt, keek begin januari terug op de resultaten van het jaar 2020.

Bewustwording van natuur

Het was een zeer succesvol jaar. Een gevolg van het feit dat de natuur nu van veel mensen, die er eerder weinig tijd of aandacht voor hadden, extra belangstelling kreeg. De site publiceerde een record aantal van 1.253 natuurberichten. Ruim twee miljoen mensen bezochten Nature Today.com, Nature Today.nl en de Nature Today-app, met locatie-gebonden natuurinformatie. In totaal werden 7,8 miljoen pagina's bekeken. Door het grote aantal berichten lag het aantal bezochte pagina's 73 % hoger dan in 2019.

Mediterraan draaigatje meest gelezen item

Het is duidelijk dat Nature Today héél veel mensen bereikt. En dan zitten bij deze cijfers nog niet de mensen die bereikt zijn via de sociale media. Door de stijging van het aantal bezoekers worden natuurberichten ook steeds beter gelezen. Het bericht over de vondst van het "mediterraan draaigatje" in een potplant in een tuincentrum, was afgelopen jaar het meest gelezen natuurbericht in de top 15 van meest gelezen natuurberichten. Op de tweede plaats stond een item over de buxusmot en de derde plaats was voor de tekencheck via de Today. (DR)

www.naturetoday.nl

Themanummers Tuin en Landschap nabestellen

Het vaktijdschrift voor hoveniers "Tuin en Landschap", dat om de week in een gedrukte oplaag van 2.875 exemplaren verschijnt en tussentijds zeer interessante gratis nieuws-mails uitgeeft, brengt ook regelmatig mooie themanummers uit.*

Interessante onderwerpen

Sinds kort is een aantal van die themanummers online los te bestellen via de webshop van Hortipoint, de uitgever van het blad. De prijs bedraagt 12 euro, inclusief verzendkosten. De volgende themanummers zijn in de aanbieding: "Daktuinen", waarin diverse opvallende daktuinen en parken, vaak als pilotproject, besproken worden, "Invasieve exoten" waarin de bestrijding van de vijf grootste woekerende exoten centraal staat, "Groene gevels" waarin alle soorten van gevelbeplanting de revue passeren en "Beheer van buitenplaatsen". Daarin nemen zes "buitenbazen" de lezer mee voor een rondleiding over 'hun' buitenplaats. Bestellen kan via de website. (DR)

www.hortipoint.nl/themanummers-tuin-en-landschap

* Uw redactie maakt daar ook regelmatig gebruik van.

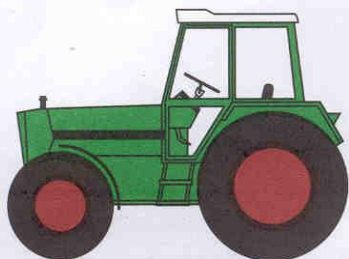
Frans Timmermans Groenste Politicus 2020

Frans Timmermans is door Natuurmonumenten uitgeroepen tot Groenste Politicus 2020. Timmermans is, als vicevoorzitter van de Europese Commissie, verantwoordelijk voor de Europese Green Deal. Natuurmonumenten prijst hem voor zijn grote inzet van duurzaam Europa.

Platform Groenpact

Onder Timmermans' leiding is onder meer de Farm to Fork-strategie voor een duurzame boerensector tot stand gekomen. Ook aan de biodiversiteitsstrategie 2030 en het verbreden van de loop van duizenden kilometers aan rivieren, heeft de PvdA'er een grote bijdrage geleverd. In mei 2020 presenteerde Timmermans plannen voor een duurzame uitweg uit de coronacrisis. Donderdag 4 maart sprak Timmermans tijdens de aftrap van de derde fase van Groenpact. Dit is een platform voor duurzame transitie van Nederland. Groenpact wil het bedrijfsleven, het onderwijs en de overheid in dit streven samen laten optrekken. Benieuwd naar wat Timmermans te zeggen had en naar wat andere aanwezigen, waaronder minister Schouten, zeiden? In het blad "Tuin en Landschap" nr. 5 staat een digitaal artikel over deze middag. Lees deze nu in: "MijnTui-nEnLandschap" (met inlog).

Sam Koster,
Tuin en Landschap

LOONBEDRIJF PETER LOEFFEN

Waterstraat 5, 5374 KB SCHALJK • Tel.: 0486-461505 • Fax: 0486-464230

Terreineigenaren bezorgd over grote drukte natuur

Terreinbeheerders vragen bezoekers om rekening te houden met kwetsbare dieren in natuurgebieden. „De grote drukte die we in natuurgebieden constateren sinds de pandemie, kan tijdens het broedseizoen voor problemen zorgen,” aldus de organisaties.

In een gezamenlijke actie vragen Goois Natuurreservaat, LandschappenNL, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer bezoekers om rekening te houden met kwetsbare dieren in natuurgebieden. Van 15 maart tot 15 juli loopt het broedseizoen. In veel gebieden hangen daarom sinds deze week borden en spandoeken met de tekst 'Welkom in de kraamkamer van Moeder Natuur'.

Ralph Mens, hoofdredacteur Tuin en Landschap - 8 maart 2021

WELKOM IN DE KRAAMKAMER VAN MOEDER NATUUR

Ingrid den Ouden bezorgt al jarenlang onze nieuwsbrief in Oss-Zuid. Dit doet ze soms met haar pony en ponywagen. Haar man Remco maakte de foto.

Column Langs de Maas

Eigenlijk ben ik meer een prater dan een schrijver, maar als Dick Roza mij vraagt of ik het leuk vind regelmatig een bijdrage te leveren aan de nieuwsbrief, zeg ik natuurlijk geen nee. Over de gebieden van Natuurmonumenten valt altijd genoeg te vertellen. Alleen kom ik tegenwoordig minder buiten door de Coronaregels, waardoor het niet altijd even makkelijk is om contact te houden met je gebieden. Als coördinator natuurbeheer kan en moet ik veel van mijn werk regelen vanachter een computer. Dus, net als vele anderen, vermaak ik me met online beeldscherm vergaderingen, veel bellen en mijn eigen smaakje thee thuis. Hoe kan ik dan toch vertellen over wat er buiten gebeurt? Gelukkig werd ik gered door de Maas, begin februari kwam er hoog water. De waterstand was niet proportioneel hoog, maar absoluut de moeite waard polshoogte te nemen in de uiterwaarden. Hoe staan de gebieden erbij, raken er dieren in de knel, slaan de oevers af, houden de rasters het en gedraagt het publiek zich? Dus ik ging een middagje op pad, de uiterwaarden in. En dat zijn er best veel in ons beheergebied, van Ravenstein tot Waalwijk en dan ook nog de Gelderse zijde. Ik kwam die dag niet verder dan vanaf de Hemelrijkse waard tot aan de Maasboulevard. Turend over de nevengeul in de Hemelrijkse waard zag ik een mooie variatie aan eenden in de geul: krakeend, taling en smient, prachtig!

Maar niets van hoog water, zo vlak voor de stuw hebben we hier altijd lager water als die openstaat. De Kesselse waard was echter wel flink ondergelopen, daar kon je als wandelaar niet meer in. Wat een prachtig beeld levert dat toch altijd op, al dat water met her en der nog de toppen van een meidoorn boven het water uit. En toen kwam er een week later een andere, mooie verassing: sneeuw en ijs. Zo hadden we het al jaren niet meer mee gemaakt. Dus weer op pad. Waar ligt er ijs in de uiterwaarden, is het veilig genoeg om te schaatsen, laten de bezoekers niet te veel troep achter? In de Hemelrijkse waard was het raak, net als een aantal jaren geleden werd hier volop geschaatst. Het was natuurlijk ook nog carnaval, dus sommigen kwamen in vol ornaat het ijs op. Prachtig geschminkte kinderen en narrenmutsen. Maar ook de nodige kratjes bier en muziek om dit feest te vieren. Het ijs was prachtig, de zon scheen en de sfeer was goed. Het was wel flink koud door de wind, hopelijk ging die er ook voor zorgen dat de mensen niet te laat nog zouden blijven hangen. Het blijft natuurlijk wel een natuurgebied en geen festivalterrein. Het leverde weer een compleet ander plaatje dan een week geleden. En dat maakt de Maas uiterwaarden ook zo interessant, geen week is het hetzelfde, veel dynamiek, je kan duidelijk de seizoenen beleven, altijd veel vogels en als je geluk hebt tref je de zeearend in De Hemelrijkse Waard!

Lianne Schröder,
Boswachter Natuurmonumenten

A. van Leuken

06-54650884

LOON & GRONDVERZET

LITHOIJEN

landwinkel®
Spierings

Van het land direct naar de klant!

Groenten, Fruit, Verse salades, Boeren zuivel,
Kaas, Vlees, IJs, Streekproducten en Geschenken

Onze openingstijden:

ma	gesloten
di t/m vr	10:00 - 18:00
za	9:00 - 17:00

Wist u dat de familie Spierings, naast het melkvee bedrijf en de sierviskwekerij, ook een Landwinkel heeft? Hier vindt u een ruim assortiment verse producten uit de regio, waaronder VanTosse streekproducten. Kom snel eens langs, wij helpen u graag!

U vindt ons aan de Oijenseweg 284 in Oss,
net buiten de Oijense Zij naast Spierings Vis.

Oijenseweg 284 - Oss - www.landwinkelspierings.nl

MUIFEL

BROUWERIJ

Zin in een Muifelproeverij?

Bezoek ons nieuwe proeflokaal
op de Vikingenweg 5 in Oss.

Open op afspraak 06 - 4056 0581

www.muifelbrouwerij.nl

van Liempd
Tuin & Parkmachines

Weijen 77a 5388 HM Nistelrode
T. 0412- 61 10 04
E. info@vanliempdtuinenpark.nl

Tuin & Bosbouwmachines

Beregeningsmaterialen

Gereedschappen

Service & Reparatie

www.vanliempdtuinenpark.nl

**Nu ook op
DONDERDAG**

**ZOTTE
ZATERDAG
EXTRA*
KORTING
OP DIESEL/BENZINE/LPG**

(*Op basis van de DK brandstof adviesprijs.
Deze korting vervangt de huidige korting)

Servicestation de Kock, Full-service tankstation aan de voorzijde.
Self-service aan de achterzijde. 10L getankt, 2 euro korting op een
wasprogramma naar keuze.

HESCHEWEG 223 OSS

Bijzonder smaakvol!

Terwaenen 28
5341 DG Oss

[@ossetrotse](https://www.facebook.com/ossetrotse)
Christian Chocolaterie Patisserie

Werkgroep Landschapsbeheer Oss

Werkdagen en mededelingen

Werkschema 2021

April

Vrijdag 2, vrijdag 9, vrijdag 16, vrijdag 23

Mei

Zaterdag 1, vrijdag 7, woensdag 12, vrijdag 21, vrijdag 28

Juni

Zaterdag 5, vrijdag 11, woensdag 16, vrijdag 25

Werktijden

De werktijd op de werkdagen is van 9.00-12.30 uur. Werklocatie en verzamelplaats worden tijdig per mail bekend gemaakt. Ook langere werktijden en extra werkdagen worden per mail doorgegeven.

Inlichtingen en aan- of afmeldingen

Inlichtingen en aan- of afmeldingen kunt u mailen naar werkgroep@landschapsbeheer-oss.nl of naar pr@land-schapsbeheer-oss.nl. U kunt ook bellen naar 0412-642368.

Telefoonnummers

Henk Smouter (algemeen/projectcoördinator) 06-54288252
Tonnie van Hooff (coördinator beheer) 06-37456820 (ook tijdens de werkdagen).

Klusjesochtend

Iedere dinsdag klusjesochtend op onze Landschapswerf aan de Tolstraat 3, 5342 NH Oss tussen 9.00-12.00 uur. Telefoon 0412-474322.

Mutaties vriendenclub

We konden als nieuw lid van onze vriendenclub noteren: Kaasspecialzaak "Bon Fromage" met winkels in Winkelcentrum de Ruwert in Oss en in 't Dorp in Heesch. Lekkere producten uit die winkel waren al in onze kersttas te proeven.

Verhuizingen

Ons lid oud-boswachter Wil Sommerdijk verhuisde van Beers naar Cuijk en de beheerders van Kasteel Oijen Wilbert en Elle van Schijndel betrokken een woning bij het kasteel.

Helaas moeten we melden dat Wim de Klein, die vele jaren de zo vriendelijke en innemende gastheer was van het gezellige ontvangst- en informatiecentrum, annex atelier in Keent, door gezondheidsredenen zijn oude boerderij in Keent heeft moeten verruilen voor een zorgcentrum in Grave. We wensen Wim, die onze nieuwsbrief heel graag leest, nog een gelukkige tijd in zijn nieuwe woning en hopen u in de volgende nieuwsbrief van juni meer te kunnen vertellen over de toekomst van de boerderij in Keent. (DR)

Verwenpakket voor fotowinnaar Kees Zwaard

Mutaties Vrijwilligersgroep

De afgelopen drie maanden kregen we er zeven nieuwe vrijwilligers bij en we namen afscheid van één vrijwilliger die helaas moest stoppen.

Frans Heeren

Andere werkomstandigheden

De start van de nieuwelingen was, door de coronabeperkingen, natuurlijk helaas niet zoals vanouds, maar inmiddels hebben ze nu waarschijnlijk toch allemaal wel hun eerste werkdag achter de rug en hun plekje gevonden in onze organisatie.

Frans Ceelen

We begroeten: Frans Heeren (17-8-1952) en Frans Ceelen (22-9-1951) beiden uit Liethoijen, Liedeke van Rooij (10-7-1958), Femke Cuijpers (7-9-1975), Rudolf Willems (9-6-1969) en Virgil van Donzel (18-4-1999) (zoon van Marc van Donzel) alle vier uit Oss, en als laatste Antoon van Nistelrooij (10-12-1949) uit Gefen. Wij wensen hen heel veel werkplezier toe in de mooie natuur in onze regio. We moesten afscheid nemen van onze vrijwilliger Leo Kuijpers, die vanaf mei 2016 op onze houtafdeling aan de Tolstraat werkte. Gezondheidsproblemen beletten hem helaas daarmee verder te gaan. Bedankt Leo voor je kennis en inzet! Het aantal vrijwilligers bedraagt nu 187. (DR)

Liedeke van Rooij

Virgil van Donzel

Femke Cuijpers

Rudolf Willems

